

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 29/2024(92))

**ΠΑΡΑΠΟΝΟ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ «ΑΛΦΑ ΚΥΠΡΟΥ», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
«ALPHA TELEVISION CYPRUS LIMITED»**

Ημερομηνία Απόφασης: 18 Δεκεμβρίου, 2024

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Κασάπη, Προέδρου, Αγγελικής Λαζάρου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Χρύσως Τσόκκου, Πάνου Κανελλόπουλου και Γαβριήλ Ιωάννου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει κατόπιν παραπόνου / καταγγελίας τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 21(3), 38 και 39** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

26. – (1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές –
(ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου·

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν τα εξής:

21(3) Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σ' όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητας του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας.

38. Απαγορεύονται αναπαραστάσεις παλαιών γεγονότων που πιθανόν να αναστατώσουν τους εμπλεκόμενους, τις οικογένειές τους ή άλλους τηλεθεατές που βρέθηκαν σε παρόμοια κατάσταση. Σε περίπτωση μετάδοσης προγράμματος αυτού του είδους, οι εμπλεκόμενοι ενημερώνονται έγκαιρα και οι τηλεθεατές πληροφορούνται για το περιεχόμενο με οπτικό ή ήχητικό σήμα (λεκτικό).

39. Οι τηλεθεατές και οι ακροατές ενημερώνονται όταν πρόκειται για προγράμματα βασισμένα σε πραγματικά γεγονότα και διασφαλίζεται ότι οι εμπλεκόμενοι δεν επηρεάζονται από το περιεχόμενο του προγράμματος.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **28.8.2024** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και / ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και / ή μέσω αντιπροσώπου και / ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) εργάσιμων ημερών από την λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) εργάσιμων ημερών από την λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία 1 – 4:

1. Στις **18.2.2024**, μεταξύ των ωρών **21:00 - 22:45**, μεταδόθηκε επεισόδιο της δραματικής σειράς «Famagusta», χωρίς αυτό να διέπεται από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου των κ.κ. Γιώργου Γαλήνη και Γαβριήλ Χρυσοστόμου, τα προσωπικά και οικογενειακά βιώματα των οποίων προβλήθηκαν χωρίς τη συγκατάθεσή τους,

κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, η σειρά καταπιάνεται με τα γεγονότα της τουρκικής εισβολής του 1974 στην Κύπρο και τη σύνδεσή τους με μια οικογένεια που έχασε το πρωτότοκο παιδί της κατά τους τουρκικούς αεροπορικούς βομβαρδισμούς.

Στο εν λόγω επεισόδιο, μεταξύ άλλων, παρουσιάζονται τα προσωπικά βιώματα δυο φίλων, του «Ειρηναίου Χρυσοστόμου» και του «Αιμίλιου», των οποίων οι ζωές, χωρίς να το γνωρίζουν, ήταν παράλληλες, καθώς γεννήθηκαν λίγο μετά την εισβολή του 1974, οι πατεράδες τους κατατάγηκαν να πολεμήσουν και στη συνέχεια ήταν αγνοούμενοι, μεγάλωσαν με τις ίδιες δυσκολίες και συναντήθηκαν στις σπουδές και έγιναν κολλητοί φίλοι, για να ανακαλύψουν μετά ότι τα οστά των πατεράδων τους βρέθηκαν στον ίδιο ομαδικό τάφο.

Ωστόσο, τα προαναφερθέντα προσωπικά βιώματα είναι πραγματικά και ανήκουν στους κ.κ. Γαβριήλ Χρυσοστόμου και Γιώργο Γαλήνη, όπως τα εξιστόρησαν οι ίδιοι για τους σκοπούς του ντοκιμαντέρ «Κλάτσετ Δκυολοήτιτζιετ», παραγωγής 2020 του Γυμνασίου Αγλαντζιάς. Όπως αναφέρεται σε επιστολή των Δικηγόρων τους Στυλιανός Ν. Χριστοφόρου & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε. ημερομ. **5.3.2024 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, η εταιρεία για την εκτέλεση παραγωγής της εν λόγω σειράς είχε προσεγγίσει τους κ.κ. Χρυσοστόμου και Γαλήνη για να εξασφαλίσει την άδειά τους για να προβάλει την ιστορία τους στα πλαίσια της σειράς «Famagusta», κάτι που για προσωπικούς λόγους οι κ.κ. Χρυσοστόμου και Γαλήνης δεν αποδέκτηκαν. Παρ' όλα αυτά, στις 18.2.2024 ενημερώθηκαν από οικείους και φίλους, ότι στο επεισόδιο της εν λόγω ημερομηνίας προβλήθηκε η ιστορία τους.

Ακολουθούν τα σχετικά αποσπάσματα από το επεισόδιο ημερομ. 18.2.2024 της σειράς «Famagusta» και τα αντίστοιχα αποσπάσματα από το ντοκιμαντέρ «Κλάτσετ Δκυολοήτιτζιετ»:

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #1

Σε μια σκηνή, ο «Μαϊκλ Κούρτης», ένας δημοσιογράφος που κάνει ένα ντοκιμαντέρ για την εισβολή των Τούρκων στην Κύπρο το '74 προλογίζει την συνέντευξη που θα πάρει από δυο άνδρες, των οποίων οι μπαμπάδες ήταν αγνοούμενοι.

- Μάικλ Κούρτης: «Οι δυο άνδρες που θα δείτε σε λίγο, 50 χρονών σήμερα, είναι και οι δυο γεννημένοι το 1974. Λίγες εβδομάδες μετά την εισβολή ο Ειρηναίος και λίγο πριν τα Χριστούγεννα ο Αιμίλιος. Κανένας τους δεν γνώρισε πατέρα. Και τους δυο τους μεγάλωσε η μητέρα τους μόνη με τεράστιες δυσκολίες και περιμένοντας μάταια τον αγνοούμενο πατέρα τους να επιστρέψει. Οι ομοιότητες στη ζωή τους συγκλονιστικές. Το 1994 εικοσάχρονοι και οι δυο εισέρχονται στην Νοσηλευτική Σχολή για να γίνουν νοσοκόμοι. Εκεί βρίσκουν, χωρίς να ξέρουν, το συγκλονιστικό παρελθόν που τους ενώνει ότι έχουν κοινά στοιχεία. Κοινά στοιχεία στην συμπεριφορά, στην σκοτεινή αίσθηση του χιούμορ, στον τρόπο που γελάνε. Είναι σαν να προσπαθούν με το γέλιο τους να πνίξουν ένα βαθιά ριζωμένο πόνο. Γίνονται φίλοι και αρχίζουν να επισκέπτονται ο ένας το σπίτι του άλλου. Τους κάνει πολύ μεγάλη εντύπωση πόσο παρόμοια συμπεριφορά έχουν οι μανάδες τους. Παρόμοιες φράσεις, παρόμοιες κουβέντες. Μια μέρα από μια φωτογραφία στον τοίχο συνειδητοποιούν ότι ίσως δεν είναι τυχαίο που γίναν φίλοι. Πως και οι δυο μεγάλωσαν ως παιδιά αγνοούμενου πατέρα. Αυτό τους σοκάρει. Όμως με τίποτα δεν μπορούν να φανταστούν πόσες ακόμα φοβερές εκπλήξεις τους επιφυλάσσει η μοίρα. Η ιστορία που θα σας ταξιδέψουν σήμερα ο Αιμίλιος και ο Ειρηναίος είναι τόσο συγκλονιστική που θα' ναι δύσκολο να πείτε πως είναι αληθινή. Όμως είναι πέρα ως πέρα αληθινή».

Ακολούθως ο «Μάικλ» απευθύνεται στον «Ειρηναίο».

- Μάικλ Κούρτης: «Ειρηναίε σε ακούμε».
- Ειρηναίος Χρυσοστόμου: «Ονομάζομαι Ειρηναίος Χρυσοστόμου και κατάγομαι από το Πέλλαπαϊς. Το καλοκαίρι του 1974 η μάνα μου έγκυος δεν έβρισκε κρεβάτι σε νοσοκομείο. Βλέπετε η μοίρα το' φερε να πρέπει να γεννηθώ λίγες μέρες μετά την εισβολή κι έτσι τα κρεβάτια του νοσοκομείου ήταν κατειλημμένα από τραυματίες πολέμου. Ο πατέρας μου και η μάνα μου βρήκαν μια μαμμή λίγο έξω

από την Λευκωσία κι εκεί μια γυναίκα τους παραχώρησε ένα χώρο για να μείνουν λίγες μέρες. Μια στάνη».

- Μάικλ Κούρτης: «Σε στάνη; Με ζώα μέσα;».
- Ειρηναίος Χρυσοστόμου: «Ναι. Και δεν μπορούσε να βγάλει τα ζώα έξω επειδή κινδύνευαν από τις αλεπούδες. Έτσι χώρισε την στάνη σε δυο και σε μια γωνιά έμεναν τα ζώα και στην άλλη η μητέρα μου και ο πατέρας μου. Όταν έφτασε η στιγμή να γεννηθώ η μαμμή ήρθε με σαπούνι, νερό, σεντόνια και έτσι το καλοκαίρι του 1974 μέσα σε μια στάνη γεννήθηκα εγώ δίπλα απ' τα ζωάκια».

[Ταυτόχρονα με τα πιο πάνω προβάλλεται αναπαράσταση των όσων διηγείται ο Ειρηναίος με τη συνοδεία συναισθηματικής / μελαγχολικής μουσικής: στην αρχή προβάλλονται πλάνα από πρόβατα και ακολούθως σκηνή σε αργή κίνηση μέσα σε στάβλο όπου μια γυναίκα έγκυος είναι ξαπλωμένη σε στάση γέννας και δίπλα της βρίσκονται ένας άνδρας και μια γυναίκα, σύμφωνα με τα λεγόμενα η μαμμή, που προετοιμάζει τη διαδικασία. Στη συνέχεια, η γυναίκα βγάζει κραυγές πόνου (οι οποίες ακούγονται στο ηχητικό), ο άνδρας την κρατάει αγκαλιά και η μαμμή, φαίνεται να της λέει να σπρώξει]

- Μάικλ Κούρτης: «Απίστευτο. Σαν να λέμε γεννήθηκες στην φάτνη με τα ζώα».
- Ειρηναίος Χρυσοστόμου: «Ναι (χαμογελάει). Κάποιοι φίλοι μου μέχρι σήμερα μου λένε ότι μόνο οι τρεις μάγοι λείπανε».

[Ταυτόχρονα, φαίνονται ο Μάικλ Κούρτης και η κινηματογραφίστρια βοηθός του να χαμογελούν]

ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ «ΚΛΑΤΣΕΣ ΔΚΥΟΛΟΗΤΙΤΖΙΕΣ» ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #1

- Γαβριήλ Χρυσοστόμου: «Η μητέρα μου ήταν οκτώ μηνών έγκυος σε εμένα. Τα νοσοκομεία τότε ήταν γεμάτα με πληγωμένους, δεν υπήρχε θέση για να πάει μια έγκυος να γεννήσει. Βρέθηκε, μαζί με τη γιαγιά και τον παππού στα Πέρα Ορεινής, ένα χωριό της επαρχίας Λευκωσίας. Εκεί μια κοπέλα, η οποία τους είπε: 'Μπορώ να σας βάλω να μείνετε για λίγα βράδια σε μια στάνη', που είχε, ένα μικρό στάβλο 'για να μπορέσει να γεννήσει και η κοπέλα', η μητέρα μου. Ξεχώρισε, έβαλε έτσι τα ζώα σε μια πλευρά, τα χώρισε με τις μπάλες σανού που είχε. Η γιαγιά ήταν έτοιμη, έβγαλε τα σεντόνια, ήρθε και η μαμμή και γεννήθηκα στα Πέρα Ορεινής με αυτό τον τρόπο. Θυμίζει έτσι λίγο την γέννηση του Χριστού».

[...]

- Γαβριήλ Χρυσοστόμου: «Ονομάζομαι Γαβριήλ Χρυσοστόμου. Είμαι από το χωριό Κυθρέα. Γεννήθηκα 17 Αυγούστου 1974, λίγες μέρες μετά την τουρκική εισβολή».

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΣΕΙΡΑΣ «FAMAGUSTA» ημερομ. 18.2.2024

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #2

Σε άλλη σκηνή, η συνέντευξη με τους δυο άνδρες συνεχίζεται και ο Μάικλ απευθύνεται στον δεύτερο άνδρα τον Αιμίλιο.

- Μάικλ Κούρτης: «Κι εσύ παιδί του '74, παιδί του πολέμου Αιμίλιε».

[Ο Αιμίλιος κουνάει το κεφάλι του καταφατικά]

- Μάικλ Κούρτης: «Οι δικές σου παιδικές αναμνήσεις;
- Αιμίλιος: «Εγώ το '74 βρισκόμουν ακόμα στην ασφάλεια της κοιλιάς της μητέρας μου. Βλέπετε εγώ γεννήθηκα Δεκέμβριο του '74. Οπότε ουσιαστικά τον πατέρα μου τον γνώρισα μέσα από μερικές φωτογραφίες του που είχαμε στο σπίτι. Τις έδειχνα με περηφάνια στους φίλους μου λέγοντάς τους 'αυτός είναι ο πατέρας μου, πολεμάει τώρα, αλλά τον επόμενο μήνα θα επιστρέψει στο σπίτι'.

[Ταυτόχρονα με τα πιο πάνω προβάλλεται αναπαράσταση των όσων διηγείται ο Αιμίλιος με τη συνοδεία συναισθηματικής / μελαγχολικής μουσικής: σε ένα δημοτικό σχολείο όπου φαίνονται παιδάκια με τις σχολικές ποδιές της εποχής να παίζουν και στη συνέχεια ένα παιδάκι, προφανώς ο Αιμίλιος, δείχνει μια φωτογραφία στα άλλα παιδάκια λέγοντας «Αυτός είναι ο πατέρας μου».]

- Αιμίλιος: «Αυτό είχα μάθει να λέω από παιδί, γιατί και σε μας και στην μάνα μας αυτό έλεγαν».
- Μάικλ Κούρτης: «Όταν πήγες σχολείο;»
- Αιμίλιος: «Στην τάξη δύσκολες στιγμές...»

[Ταυτόχρονα με τα πιο πάνω προβάλλεται αναπαράσταση των όσων διηγείται ο Αιμίλιος με τη συνοδεία συναισθηματικής / μελαγχολικής μουσικής: σε μια τάξη δημοτικού σχολείου τα παιδιά γράφουν στα τετράδια τους με τα μολύβια τους και ο δάσκαλος τα επιβλέπει].

Ο Αιμίλιος συνεχίζει να διηγείται «Όταν οι δάσκαλοι ρωτούσαν για τους γονείς μας...», ενώ στην οθόνη προβάλλεται ο δάσκαλος να ρωτά τα παιδιά: «Λοιπόν παιδιά σήμερα θα μου πείτε τι δουλειά κάνει ο πατέρας σας».

- Αιμίλιος: «Τα άλλα παιδιά έλεγαν τι έκαναν μαζί τους, ας πούμε αν ήταν αστυνομικός ο πατέρας τους ή γιατρός».

Στην οθόνη επανέρχεται το πλάνο από την τάξη δημοτικού όπου ένα κορίτσι σηκώνει το χέρι του για να μιλήσει.

- Δάσκαλος: «Πες μας, η Αγάθη».
- Κορίτσι 1: «Γιατρός».

Ο δάσκαλος απευθύνεται σε 2^ο κορίτσι.

- Δάσκαλος: «Εσένα;»
- Κορίτσι 2: «Αστυνομικός»

Το πλάνο επιστρέφει στον Αιμίλιο που συνεχίζει τη διήγησή του.

- Αιμίλιος: «... ή κάποιο άλλο επάγγελμα, το οποίο θαύμαζαν όλοι. Εγώ σιωπούσα».

Στην οθόνη επανέρχεται το πλάνο από την τάξη δημοτικού όπου ένα αγόρι, προφανώς ο Αιμίλιος, πηγαίνει στον δάσκαλο και του λέει «*Κύριε, μπορώ να πάω λίγο στην τουαλέτα;*» . Ο δάσκαλος του απαντάει «*Να πας*» και ο Αιμίλιος συνεχίζει να διηγείται.

- Αιμίλιος: «Συχνά έτρεχα έξω από την τάξη, δήθεν να πάω στο αποχωρητήριο απλά για να μην με δουν να κλαίω».
- Μάικλ Κούρτης: «Ειρηναίε; Μνήμες της παιδικής σου ηλικίας;»
- Ειρηναίος Χρυσοστόμου: «Μια μέρα στο δημοτικό μας έδωσαν μια φόρμα να συμπληρώσουμε κι εκεί που έγραφε επάγγελμα πατέρα, έμεινα να το κοιτάζω χωρίς να ξέρω τι πρέπει να γράψω».

[Ταυτόχρονα με τα πιο πάνω προβάλλεται αναπαράσταση των όσων διηγείται ο Αιμίλιος με τη συνοδεία συναισθηματικής / μελαγχολικής μουσικής: σε μια τάξη δημοτικού σχολείου ο δάσκαλος μοιράζει κόλλες χαρτί στα παιδιά και τα παιδιά αρχίζουν να γράφουν].

- Ειρηναίος Χρυσοστόμου: «Τελικά έγραψα ‘αγνοούμενος’. Ο διπλανός μου έμεινε να το κοιτάει παραξενεμένος και μου λέει ‘Τι είναι αυτό; Πρώτη φορά το ακούω. Τι σημαίνει αγνοούμενος; Υπάρχει τέτοια δουλειά;’»

Στην οθόνη επανέρχεται το πλάνο από την τάξη δημοτικού όπου ένα αγόρι, προφανώς ο διπλανός, στον οποίο έκανε αναφορά ο Ειρηναίος, ρωτάει τον μαθητή Ειρηναίο «*Τι δουλειά κάνει ο πατέρας σου;*» και το παιδί απαντά «*Είναι αγνοούμενος*». «*Τι σημαίνει αγνοούμενος;*» ξαναρωτάει ο συμμαθητής του και ο μαθητής Ειρηναίος δεν απαντά, αλλά κλείνει τα μάτια και σκύβει το κεφάλι, εν μέσω μελαγχολικής μουσικής υπόκρουσης. Το πλάνο του μικρού μαθητή εναλλάσσεται με το πλάνο του σημερινού Ειρηναίου, ο οποίος προβάλλεται αμίλητος και σκεφτικός.

- Μάικλ Κούρτης: «Πώς μάθατε για το πώς χάθηκαν οι πατεράδες σας;»

- Αιμίλιος: «Για τον δικό μου πατέρα μέσα από μια μαρτυρία ενός στρατιώτη της μονάδας του, του Βαρνάβα».

[Καθώς ο Αιμίλιος συνεχίζει τη διήγηση, στην οθόνη προβάλλεται αναπαράσταση των όσων διηγείται με τη συνοδεία του συναισθηματικού / μελαγχολικού τραγουδιού των τίτλων: σε αργή κίνηση φαίνεται να βρίσκονται μέσα σε ένα στρατιωτικό φορτηγό αυτοκίνητο περίπου έξι καθισμένοι άνδρες ντυμένοι με στρατιωτική περιβολή και άλλοι τρεις άνδρες επίσης στρατιώτες αλλά με το εθνόσημο της Τουρκίας στη στολή τους και όπλα στα χέρια, σπρώχνουν τους πρώτους να κατεβούν από το φορτηγό]

- Αιμίλιος (ακούγεται η φωνή του): «Επαιρναν έξι – επτά στρατιώτες κάθε φορά σε ένα συγκεκριμένο σημείο και τους εκτελούσαν εν ψυχρώ».

[Οι αιχμάλωτοι, προφανώς, άνδρες περπατούν παραταγμένοι σε σειρά και με οδηγία των Τούρκων στρατιωτών σταματούν και πέφτουν στα γόνατα με τα χέρια τους πίσω από το κεφάλι τους. Οι Τούρκοι προτάσσουν τα όπλα στους αιχμαλώτους και εναλλάσσονται κοντινά πλάνα τόσο στα πρόσωπα των Τούρκων, όσο και στα πρόσωπα των ανήσυχων αιχμαλώτων. Ξαφνικά αρχίζουν οι Τούρκοι να πυροβολούν κατά των αιχμαλώτων. Παράλληλα με το τραγούδι ακούγονται και οι συνεχόμενες ριπές των αυτομάτων όπλων, οι οποίες σε μια περίπτωση φαίνεται σε κοντινό πλάνο να τρυπούν το σακάκι ενός αιχμαλώτου και να αναβλύζει αίμα, ενώ στη γενικότερη εικόνα οι αιχμάλωτοι δεχόμενοι τα πυρά φαίνεται να πέφτουν νεκροί στο έδαφος]

- Αιμίλιος (ακούγεται η φωνή του): «Στη γραμμή του Βαρνάβα συνέβη κάτι παράξενο. Όταν πυροβόλησαν τους έξι αυτόν για κάποιο λόγο δεν τον πέτυχε καμία σφαίρα. Τότε αποφάσισε να πέσει δίπλα στους άλλους και να προσποιηθεί ότι ήταν νεκρός. Αμέσως μετά οι Τούρκοι στρατιώτες πλησίασαν τους δικούς μας και κλωτσώντας τους προσπαθούσαν να διαπιστώσουν αν είχαν σκοτωθεί. Ο Βαρνάβας κατάφερε να μην βγάλει κανέναν ήχο και δεν κουνήθηκε καθόλου. Ευτυχώς, δεν τον τρύπησαν με ξιφολόγχη. Το είχαν κάνει σε μερικούς. Και ένας που έβγαλε ήχο...»

[Παράλληλα με τα λόγια του Αιμίλιου, στην οθόνη φαίνονται οι Τούρκοι ότι σταματούν να πυροβολούν και πλησιάζουν τα σωριασμένα σώματα, τα οποία βρίσκονται δίπλα δίπλα και κάποια το ένα πάνω στο άλλο. Με το πόδι του ένας Τούρκος στρατιώτης κλωτσά ένα από τα σώματα, προφανώς για να δει αν είναι ο αιχμάλωτος ακόμα ζωντανός. Έπειτα γίνεται κόντινό πλάνο σε έναν αιχμάλωτο που αρχικά φαίνεται να έχει σκοτωθεί, αλλά ανοίγει αργά τα μάτια του και μετά τα ξανακλείνει, δίνοντας στους τηλεθεατές να καταλάβουν ότι πρόκειται για τον Βαρνάβα. Στο επόμενο πλάνο προβάλλονται ξανά τα σωριασμένα σώματα των

αιχμαλώτων και κοντινά πλάνα στις πληγές και στο πρόσωπο ενός νεκρού άνδρα με τα μάτια του ανοικτά και το αίμα να κυλά από το κεφάλι του]

Το πλάνο επανέρχεται στον Αιμίλιο.

- Αιμίλιος: «...προφανώς ήταν πληγωμένος ακόμα ζούσε, τον πυροβόλησαν».

Ο Αιμίλιος κάνει παύση εμφανώς αναστατωμένος, ενώ ο Μαικλ τον παρακολουθεί σαστισμένος.

ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ «ΚΛΑΤΣΕΣ ΔΚΥΟΛΟΗΤΙΤΖΙΕΣ» ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #2

- Γιώργος Γαλήνης: «Γεννήθηκα χωρίς την παρουσία του πατέρα μου. Εικόνα για το ποιος ήταν ο πατέρας είχα κατά πρώτον από τις λίγες φωτογραφίες που υπήρχαν στο σπίτι, μετρημένες όχι περισσότερες από είκοσι τελοσπάντων, λίγες στρατιωτικές φωτογραφίες, γιατί είχε πολεμήσει και το 1964 στις μάχες της Τηλλυρίας ο πατέρας μου».

[...]

- Γιώργος Γαλήνης: «Και μπορώ να πω τις έβλεπα και με περηφάνεια αυτές που ήταν ντυμένος στρατιωτικά ειδικά κρατώντας και όπλο και τις έδειχνα στους φίλους μου και τους έλεγα 'τούτος εν ο πατέρας μου και πήγε στον πόλεμο και εν να έρθει κάποια στιγμή', τούτο μας έλεγαν».

[...]

- Γιώργος Γαλήνης: «Είμαι ο Γιώργος Γαλήνης. Γεννήθηκα μετά την εισβολή, συγκεκριμένα στις 6 Δεκεμβρίου του 1974».

[Στη συνέχεια προβάλλεται μαυρόασπρη σκηνή από ένα νηπιαγωγείο ή προδημοτική με τρία παιδάκια που ζωγραφίζουν με νερομπογιές και ακολουθεί κοντινό πλάνο σε ένα αγοράκι καθώς ζωγραφίζει]

[...]

- Γιώργος Γαλήνης: «Περισσότερο κι από τις αφηγήσεις που έκανε η μάνα μας και τα αδέρφια του πατέρα, δεν είχαμε άλλο τρόπο να μάθουμε κάτι από τον πατέρα και μεγαλώνοντας η έλλειψή του ήταν εμφανέστατη παντού. Και φτάνοντας σε ηλικίες δημοτικού – γυμνασίου που όσο πιο μεγάλος γίνεται συνειδητοποιάς πόσο έντονη ήταν η απώλεια του πατέρα. Ήταν κάτι πολύ δύσκολο, ιδιαίτερα όταν πήγαμε σχολείο και έρχονταν οι ερωτήσεις από τους δασκάλους, να τους μιλήσουμε για τους γονείς μας, για το επάγγελμα του πατέρα μας ερχόμασταν σε δύσκολη θέση εκεί».

- Γαβριήλ Χρυσοστόμου: «Πολλές φορές όταν συμπλήρωνα έντυπα στο σχολείο έγραφε πάνω: 'επάγγελμα πατέρα', αγνοούμενος έγραφα. Οι συμμαθητές μου, μου έλεγαν 'μα τι εν τούτο το αγνοούμενος, τι δουλειά είναι;'
 - Γιώργος Γαλήνης: «Αυτό ήταν κάτι που σε εισαγωγικά 'εσκότωνα' τα παιδιά των αγνοουμένων. Και στο επάγγελμα πατρός, εγώ ουδέποτε είπα ο πατέρας μου ήταν αγνοούμενος. Πάντα θα τους έλεγα το επάγγελμα που έκανε προηγουμένως. Εδούλευε στην Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία. Ήταν υπεύθυνος στην αποθήκη. Ουδέποτε τους έλεγα, αλλά μας επλήγωνε αυτό το πράγμα».
- [...]
- Γαβριήλ Χρυσοστόμου: «Σύμφωνα με μαρτυρίες που πήραμε, εφέρονταν πέντε, έξι, επτά άτομα κάθε φορά σε εκτελεστικό απόσπασμα και τους εκτελούσαν».
 - Κώστας Παναγή Αρτεμίου (Έφεδρος στρατιώτης 1974): «Εγώ έτυχε τζαι ήμουν μες την μέση τους τους δεκαπέντε τζι όταν είδα ότι επαίξαν δυο τρεις που τα αριστερά, δυο τρεις που τα δεξιά μου εγώ έγεια πίσω τζαι έκαμα τον πεθαμένο. Παρόλο που τα σιέρκα μας ήταν δεμένα πίσω, έγεια τζαι έκαμα τον πεθαμένο. Ήσαν τζαι εκλωτσούσαν μας να δουν αν ζούμε, εγώ έκαμα τον πεθαμένο εν ετάραξα καθόλου».

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΣΕΙΡΑΣ «FAMAGUSTA» ημερομ. 18.2.2024

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #3

Σε επόμενη σκηνή, το πλάνο επανέρχεται στο σημείο της συνέντευξης με τους δυο άνδρες και ο Αιμίλιος συνεχίζει τη διήγησή του.

- Αιμίλιος: «Αφού έκαναν άλλους δυο γύρους μαζικών εκτελέσεων στο ίδιο σημείο με τους σκοτωμένους να πέφτουνε πάνω στον Βαρνάβα...»

[Καθώς ο Αιμίλιος συνεχίζει τη διήγηση, στην οθόνη προβάλλεται αναπαράσταση των όσων διηγείται με τη συνοδεία συναισθηματικής / μελαγχολικής μουσικής: Και πάλι Τούρκοι στρατιώτες φαίνονται να οδηγούν αιχμαλώτους στο σημείο όπου προηγουμένως είχαν σκοτώσει τους άλλους έξι αιχμαλώτους, των οποίων τα άψυχα σώματα είναι σωριασμένα στο έδαφος. Και πάλι τους βάζουν να γονατίσουν με τα χέρια πίσω από το κεφάλι και ακολούθως τους πυροβολούν, με τον ήχο των ριπών των αυτομάτων όπλων να ακούγεται και τα σώματα των αιχμαλώτων να τρυπούν και να εκτινάσσουν αίμα καθώς σωριάζονται]

Το πλάνο επανέρχεται στον Αιμίλιο.

- Αιμίλιος: «Φώναξαν ένα δικό μας στρατιώτη αιχμάλωτο και με σπασμένα ελληνικά του είπαν ‘μέτρησε πόσοι είναι οι σκοτωμένοι’».

[Παράλληλα με τα λόγια του Αιμίλιου, στην οθόνη φαίνεται ο Τούρκος στρατιώτης να φωνάζει σε ένα τρομαγμένο αιχμάλωτο]

- Αιμίλιος (ακούγεται η φωνή του): «Αυτός τους μέτρησε και τους είπε είκοσι. Και ένας εσύ, εικοσιένα του είπαν».

[Παράλληλα με τα λόγια του Αιμίλιου, στην οθόνη φαίνεται ο Τούρκος στρατιώτης να πυροβολεί και να σκοτώνει τον αιχμάλωτο που προηγουμένως είχε μετρήσει τους σκοτωμένους. Πέφτοντας σωριάζεται κι αυτός πάνω στα υπόλοιπα πτώματα]

Το πλάνο επανέρχεται στο σημείο της συνέντευξης με τον Μαικλ να παρακολουθεί αποσβολωμένος.

- Αιμίλιος: «Ακούστηκαν και άλλοι πυροβολισμοί και ο Βαρνάβας ένιωσε άλλο ένα πτώμα να πέφτει από πάνω του».

[Παράλληλα με τα λόγια του Αιμίλιου, στην οθόνη προβάλλονται ξανά τα σώματα των νεκρών αιχμαλώτων με κεντρικό πρόσωπο τον Βαρνάβα. Στη συνέχεια, φαίνονται οι Τούρκοι στρατιώτες να επιβιβάζονται στο φορτηγό]

- Αιμίλιος (ακούγεται η φωνή του): «Αμέσως οι Τούρκοι στρατιώτες απομακρύνθηκαν για να φέρουν την μπουλντόζα για να τους θάψει στον ομαδικό τάφο. Ο Βαρνάβας έμεινε ακίνητος μέχρι να διαπιστώσει ότι δεν άφησαν φρουρούς και μετά σιγά σιγά σύρθηκε στο δασάκι όπου την επόμενη κατάφερε να περάσει στις ελεύθερες περιοχές».

[Παράλληλα με τα λόγια του Αιμίλιου, στην οθόνη προβάλλεται πλάνο από τον Βαρνάβα που προσπαθεί να σηκωθεί μετακινώντας τα πτώματα από πάνω του και ακολούθως πλάνο που τρέχει να φύγει, με την κάμερα να δείχνει αρχικά τη φιγούρα του Βαρνάβα να απομακρύνεται και στη συνέχεια να εστιάζει στη σωρό με τα πτώματα]

Το πλάνο επανέρχεται στον Αιμίλιο.

- Αιμίλιος: «Τα όσα θυμόταν θα βοηθούσαν αργότερα έτσι ώστε να εντοπιστεί ο ομαδικός τάφος πολλά χρόνια αργότερα».
- Μάικλ Κούρτης: «Ειρηναίε, πώς γνωριστήκατε; Πότε γίνατε φίλοι;»
- Ειρηναίος Χρυσοστόμου: «Το 1994 γράφτηκα στην Νοσηλευτική σχολή. Το ίδιο και ο Αιμίλιος. Εκεί ακόμη δεν ήξερα τα τρομακτικά κοινά βιώματα που είχαμε με τον Αιμίλιο. Γίναμε κολλητοί. Σαν κάτι καρμικό έφερε τον έναν στο δρόμο του άλλου. Στην ίδια τάξη».

- Αιμίλιος: «Γελούσαμε με έναν τρόπο διαφορετικό από τους άλλους. Σαν το δικό μας γέλιο να προσπαθούσε να ντύσει ένα πόνο βαθύτερο που είχαμε μέσα μας. Γίναμε αδελφικοί φίλοι. Ταιριάζαμε σε όλα».
- Ειρηναίος Χρυσοστόμου: «Και ακόμα δεν γνωρίζαμε το φοβερό μυστικό που μας ένωνε, κατά κάποιο τρόπο σ' αυτόν και στον άλλο κόσμο».
- Μάικλ Κούρτης: «Πριν πάμε εκεί θα ήθελα να μου μιλήσετε λίγο παραπάνω για τους πατεράδες σας πριν πεθάνουν».
- Αιμίλιος: «Στις 20 Ιουλίου ξημερώματα το ραδιόφωνο ανακοίνωσε ότι όλοι οι στρατεύσιμοι πρέπει να παρουσιαστούν στις μονάδες τους, γιατί η Τουρκία έκανε εισβολή».

[Καθώς ο Αιμίλιος συνεχίζει τη διήγηση, στην οθόνη προβάλλεται αναπαράσταση των όσων διηγείται με τη συνοδεία συναισθηματικής / μελαγχολικής μουσικής: Σε αργή κίνηση φαίνεται ένας άνδρας ντυμένος με στρατιωτική περιβολή να κρατά στον ώμο του μια τσάντα και πίσω του μια γυναίκα να κλαίει και να του φωνάζει «Πού εννά πάεις;» Μαζί με τη μουσική ακούγονται και τα κλάματα και οι φωνές της γυναίκας. Στο τέλος του πλάνου, ο άνδρας αγκαλιάζει τη γυναίκα και εκείνη κλαίει στην αγκαλιά του]

- Αιμίλιος (ακούγεται η φωνή του): «Ο πατέρας μου ήταν σπίτι και ετοιμαζόταν και η μητέρα μου άρχισε να φωνάζει και να του λέει 'Μα πού θα πας; Πού θα με αφήσεις με ένα παιδί στην κοιλιά; Κάνε ότι δεν άκουσες την ανακοίνωση και μείνε, μην πας πουθενά'. Και ο πατέρας μου της λέει 'Αν βρουν όλοι μια δικαιολογία...»

Το πλάνο επανέρχεται στον Αιμίλιο.

- Αιμίλιος: «...ποιος θα υπερασπιστεί την πατρίδα; Φίλησε την κοιλιά της και έφυγε».

[Παράλληλα με τα λόγια του Αιμιλίου, στην οθόνη προβάλλεται πλάνο όπου ο άνδρας φεύγει από το σπίτι και η γυναίκα κλαίει βγάζοντας κραυγή]

Το πλάνο επανέρχεται στον Ειρηναίο.

- Ειρηναίος Χρυσοστόμου: «Εμένα φεύγοντας είπε στη μάνα μου, 'μην έχεις καμία έννοια αυτό θα κρατήσει πολύ λίγες μέρες και θα επιστρέψω σπίτι'».

[Τότε στην οθόνη προβάλλεται αναπαράσταση των όσων διηγήθηκε ο Ειρηναίος με τη συνοδεία δραματικής / μελαγχολικής μουσικής: Ένας άνδρας στρατιώτης λέει στην γυναίκα του «Σε λίγες μέρες εννά είμαι πίσω σπίτι» και την αγκαλιάζει, ενώ εκείνη είναι δακρυσμένη. Η δραματική μουσική καθώς ο άνδρας μπαίνει σε ένα αυτοκίνητο και αναχωρεί, ενώ η γυναίκα του συνεχίζει να τον βλέπει δακρυσμένη]

Το πλάνο επιστρέφει στον Μάικλ που συνεχίζει με τις ερωτήσεις.

- Μάικλ Κούρτης: «Με ποιο τρόπο σας ενημέρωσαν όταν βρέθηκαν τα λείψανά τους;»
- Αιμίλιος: «Το 2010 η μητέρα μου δέχτηκε ένα τηλεφώνημα από τη Διερευνητική Επιτροπή Αγνοουμένων. Αμέσως κατάλαβε. Θυμάμαι χαρακτηριστικά έκλαιγε ασταμάτητα. Μετά μάζεψε λουλούδια απ' την αυλή, φορέσαμε ό,τι πιο γιορτινό είχαμε και κατευθυνθήκαμε προς το εργαστήριο ταυτοποίησης λειψάνων. Θέλαμε η μέρα εκείνη να μην θυμίζει με τίποτα κηδεία».
- Ειρηνάιος Χρυσοστόμου: «Πήραμε το ίδιο τηλεφώνημα την ίδια ακριβώς μέρα και ήταν η πρώτη φορά που είδα τη μάνα μου να κλαίει. 36 ολόκληρα χρόνια δεν έτρεξε δάκρυ από τα μάτια της. Αλλά εκείνη τη μέρα γίνανε ποταμός».

[Ακούγεται δραματική μελαγχολική μουσική υπόκρουση]

- Αιμίλιος: «Ο ανθρωπολόγος που ήταν εκεί μας εξήγησε με κάθε λεπτομέρεια το κάθε τραύμα που υπήρχε στον σκελετό. Υπήρχαν είκοσι σφαίρες με μια χαριστική βολή στο... [κομπιάζει], ...στο κρανίο. Όταν μας έδειξαν τα προσωπικά αντικείμενα του πατέρα μου, η μητέρα μου με κοίταξε για μια στιγμή σιωπηλή και είπε 'Αυτός είναι'. 'Μα πώς μπορείς να είσαι σίγουρη με ένα διαλυμένο πουκάμισο, με δυο κάλτσες σκισμένες, γεμάτες χρώματα', την ρώτησα. Μου απάντησε ότι 'τη μέρα που ο πατέρας σου ετοιμαζόταν να πάει στον πόλεμο βιαστικά άρπαξε μια κάλτσα πράσινη και μια κοκκινωπή. 'Κι εγώ του είχα πει', είπε η μητέρα 'πού θα πας με δυο κάλτσες διαφορετικού χρώματος'; Και εκείνος της απάντησε 'Ε και ποιος θα τις δει, στον πόλεμο θα πάω'.

[Παύση μουσικής]

- Ειρηνάιος Χρυσοστόμου: «Πήγαμε στο εργαστήριο. Μας έδειξαν τα οστά. Καθώς ήμουν σοκαρισμένος μπροστά στην πρώτη συνάντηση που είχα με τον πατέρα μου, η θεία μου με ρώτησε 'Δεν είναι έτσι όπως σας τον περιγράφαμε;' Ήταν παράξενη ερώτηση. Φαντάζομαι η θεία μου εννοούσε για τον σωματότυπό του, πως μπορούσε κάποιος να τον διακρίνει ακόμα και στον ελλιπή σκελετό που είχαμε μπροστά μας. Ναι θεία μου [ακούγεται δραματική μελαγχολική μουσική υπόκρουση]. Ναι, έτσι ακριβώς όπως μου τον είχατε περιγράψει. Εκείνη τη στιγμή ήθελα ξαφνικά να αγκαλιάσω τα κόκκαλα. Ήταν μια πολύ δύσκολη στιγμή για μένα και... [Κάνει παύση και κρύβει το πρόσωπό του με το χέρι του ενώ ακούγεται να κλαίει. Ο Μάικλ τον βλέπει σιωπηλός. Καθώς ο Ειρηνάιος συνεχίζει να κλαίει τον λόγο παίρνει ο Αιμίλιος]
- Αιμίλιος: «Το βράδυ με πήρε μια φίλη να με καλέσει κάπου την Κυριακή. 'Δεν μπορώ', της λέω, 'τρέχω να οργανώσω κηδεία'. 'Κι εσύ' μου λέει 'κι ο Ειρηνάιος

ο φίλος σου. Θα θάψουν τον αγνοούμενο πατέρα του, βρήκαν τα οστά του'. Πάγωσα. Όταν συνήλθα τον πήρα αμέσως τηλέφωνο».

- Ειρηναίος Χρυσοστόμου: «Ποτέ δεν είχαμε συζητήσει για το πώς χάθηκαν οι πατεράδες μας. Ούτε σε ποιο τάγμα υπηρέτησαν, ούτε σε ποια περιοχή τους είδαν τελευταία φορά».

[Ακούγεται δραματική μελαγχολική μουσική υπόκρουση]

- Αιμίλιος: «Και ξαφνικά συνειδητοποιήσαμε πως ήταν μαζί και στον θάνατό τους και ρίχτηκαν και στον ίδιο τάφο».

[Τότε στην οθόνη προβάλλεται απομονωμένο πλάνο με τους δυο αιχμαλώτους που σκοτώθηκαν και όπως αποδείχτηκε ήταν οι πατεράδες του Ειρηναίου και του Αιμίλιου να κοιτάζουν ο ένας τον άλλο]

Το πλάνο επανέρχεται στον Ειρηναίο.

- Ειρηναίος Χρυσοστόμου: «Ο πατέρας μου με τον πατέρα του κολλητού μου φίλου»

[Στην οθόνη προβάλλονται και πάλι τα σωριασμένα σώματα των αιχμαλώτων και τα πλάνα καταλήγουν στα αιματωμένα πρόσωπα των ανδρών που αναπαριστούν τους πατεράδες του Ειρηναίου και του Αιμίλιου]

Το πλάνο επιστρέφει στον Αιμίλιο.

- Αιμίλιος: «Μέχρι να φτάσει η μέρα της κηδείας έβλεπα κάθε βράδυ τον ίδιο εφιάλτη. Το αεροπλάνο να ρίχνει τους Τούρκους αλεξιπτωτιστές και μετά την εκτέλεση του πατέρα μου και του πατέρα του Ειρηναίου. Άραγε πόσο καλά πρόλαβαν να γνωριστούν μεταξύ τους οι γονείς μας; Ήταν στην ίδια γραμμή εκτέλεσης; Ήταν δίπλα δίπλα όταν τους πυροβολούσαν; Όλα αυτά τα ερωτήματα γυρνούσαν στο κεφάλι μου κάθε βράδυ που έβλεπα αυτόν τον εφιάλτη. Ξανά και ξανά».

[Ακολουθεί παύση του Αιμίλιου και μελαγχολική μουσική υπόκρουση. Ο Μάικλ κάνει νόημα στην κινηματογραφίστρια να σταματήσει να γράφει]

ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ «ΚΛΑΤΣΕΣ ΔΚΥΟΛΟΗΤΙΤΖΙΕΣ» ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #3

- Κώστας Παναγή Αρτεμίου (Έφεδρος στρατιώτης 1974): «Εξαπολύσαν μου τα σιέρκα μου τζαι εφύασιν, που τζιαμέ που μ'εκτελέσασιν. Ήσσιεν κάτι βάτους έκαμα την σκέψη, ώσπου να κάμω την σκέψη εφέρασιν άλλους δκυο – τρεις μπροστά μας. Τζι εκτελέσαν τους τζαι τζείνους. Ύστερα εφέρασιν αλλό'ναν, τζι είπαν του 'μέτρα τους'. Εμέτρησέν τους, ήταν είκοσι. 'Τζι ένας εσού, είκοσι-ένας'

λαλούν του, τζι άκουσα κάτι πυροβολισμούς τζαι επαίξαν τον τζαι τζείνον. Εσουρούπιωσεν, ενύκτωσεν. Ε λαλώ, πρέπει να φύω. Γονατιστός έφυα που τζιαμέ, έδωκα γυρό, επήα μες την Τζιερύνεια, ήβρα ένα σπίτι. Επήα, εμπήκα μέσα».

[...]

- Γαβριήλ Χρυσοστόμου: «Πανεπιστήμιο Κύπρου 1992, τον Σεπτέμβρη. Περνώ τις προεισαγωγικές εξετάσεις με επιτυχία στο Τμήμα Επιστημών της Αγωγής. Τα αγόρια του έτους μου σαν δάσκαλοι εκείνη τη χρονιά ήταν μόλις εφτά ή οκτώ αν δεν κάνω λάθος. Τα υπόλοιπα ήταν κορίτσια. Τις πρώτες μέρες μέσα σε αυτά τα εφτά – οκτώ αγόρια δέθηκα έτσι με έναν, τον Γιώργο. Από την πρώτη ματιά με αυτόν τον άνθρωπο κολλήσαμε, γίναμε ένα».

- Γιώργος Γαλήνης: «Με τον Γαβρίλη είχαμε τζαι κοινό χαρακτήρα, τζαι κοινά ενδιαφέροντα, ήμασταν τζαι οι δυο εύθυμοι άνθρωποι, κάμναμε τις πλάκες μας, αρκετές φορές όμως εσυζητούσαμεν, τον τρόπο που μεγαλώσαμε, τις δυσκολίες που είχαμε, εμοιραζόμαστε τις σκέψεις μας και τις λύπες μας τελοσπάντων. Αυτό εννοείται ήταν αρκετό για να μας κάνει να γίνουμε αχώριστοι φίλοι από τότε».

[...]

- Γιώργος Γαλήνης: «20 Ιουλίου ξημερώματα ξεκινά η εισβολή. Στις έξι η ώρα το πρωί ανακοινώνεται από το ΡΙΚ ότι ξεκινά η εισβολή και καλούνται λέει όλοι οι στρατεύσιμοι να καταταγούν. Αμέσως, ο πατέρας μου ετοιμάστηκε και με άλλους συγχωριανούς πήγε να καταταγεί στο τάγμα του».

- Γαβριήλ Χρυσοστόμου: «Πριν φύγει αποχαιρέτησε τη μάνα μου και της είπε 'Εννά πάμε εδώ κοντά στην Κερύνεια. Λίγες ώρες, λίγες μέρες, τζι εννά έρτουμε πίσω, μην έχεις έγνοια'».

- Γιώργος Γαλήνης: «Η μάνα μου του είπε να μην πάει. Του λέει 'Κάτσε σπίτι, μην πάεις, πες ότι δεν άκουσες κλτ', αυτός όμως ούτε λόγος. Μάλιστα της είπε χαρακτηριστικά 'Τούτο το πράμα που λες δεν γίνεται. Αν όλοι πούμε το ίδιο πράγμα, ο ένας δεν θα πάει, ο άλλος δεν θα πάει, τότε ποιοι θα παν να υπερασπιστούν τον τόπο μας;».

[...]

- Γιώργος Γαλήνης: «Το 2010, τον Φλεβάρη αν δεν κάνω λάθος, πήρε η μάνα μου ένα τηλεφώνημα από τη Διερευνητική Επιτροπή και της είπαν ότι θέλει κάποιος να έρθει να της μιλήσει. Αμέσως, η μάνα μου κατάλαβε περί τίνος πρόκειται, μας έπιασε τηλέφωνο κλαίγοντας και μας ανακοίνωσε ότι 'με πήραν από την ΔΕΑ και φαίνεται ότι ήβραν τον πατέρα σας' κι έκλαιγε.

- Γαβριήλ Χρυσοστόμου: «Μετά το τηλεφώνημα που δεχθήκαμε από τη Δειρευνητική Επιτροπή ότι τα οστά του πατέρα μου ταυτοποιήθηκαν όλη η οικογένεια αναστατώθηκε. Τα γεγονότα ήταν λες και έγιναν εχτές. Ήταν η πρώτη φορά που είδα τη μάνα μου να κλαίει. Πραγματικά δεν την είδα ποτέ να κλάψει. Ήταν όλη η οικογένεια λες τζαι έγιναν τώρα τα γεγονότα, τον εσκότωσαν εκείνη την ημέρα που εδεχθήκαμε το τηλεφώνημα. Τα νιώσαμε τόσο έντονα που εγώ ήθελα πλέον, ναι να πάω να κάμω την ταυτοποίηση τζαι να κάμω κηδεία. Δεν μπορούσα άλλο να περιμένω τουν' την αγωνία».
- Γιώργος Γαλήνης: «Εκείνη τη μέρα ήταν συγκλονιστικό τούτο που έγινε. Βάλαμε τα καλά μας, η μάνα μου μάζεψε που την αυλή λουλούδια που είχε φυτέψει ο πατέρας μου και τα διατηρούσε. Ήταν ένα λουλούδι. Σιερινιά, έτσι το έλεγε. Κκούλι στην Κυπριακή, έτσι λέγεται».
- Γαβριήλ Χρυσοστόμου: «Όταν ήρθε η μέρα να πάμε να δούμε τα οστά στην ταυτοποίηση, ήταν εγώ, ο αδερφός μου, η μητέρα μου και τα αδέλφια του πατέρα μου».
- Γιώργος Γαλήνης: «Εμάζεψε λίγα λουλούδια λοιπόν και ξεκινήσαμε μαζί με την αδερφή μου, τον αδερφό του πατέρα μου, τις αδερφές του και πήγαμε στο ανθρωπολογικό εργαστήριο για να συναντήσουμε τον πατέρα μας. Ήταν η πρώτη φορά που θα τον εσυναντούσαμε».
- Γαβριήλ Χρυσοστόμου: «Βασικά εκείνη η στιγμή ήταν η πρώτη φορά που είδα τον πατέρα μου».
- Γιώργος Γαλήνης: «Για μένα ήταν εντελώς πρώτη, για τους υπόλοιπους πρώτη μετά το '74».
- Γαβριήλ Χρυσοστόμου: «Εμείναμε εκεί. Δεν ξέρω πόση ώρα επήρε. Επροηγήθηκε κάποια ομιλία από τα υπεύθυνα άτομα εκεί για να μας προϊδεάσουν τι θα δούμε. Αλλά εντάξει. Ό,τι τζαι να σου πουν όταν βλέπεις τον άνθρωπό σου εκεί οστά, συναρμολογημένα οστά, είναι πολύ δύσκολο».
- Γιώργος Γαλήνης: «Θυμούμαι εκείνη την μέρα επήγαμε. Μας υποδέχτηκε ο Μάριος ο Καριόλου σε έναν προθάλαμο εκεί. Μας εμίλησε, μας είπε για την όλη διαδικασία που κάνουν γενικά για όλους τους αγνοουμένους και μετά μας είπε να ετοιμαστούμε γιατί θα μπορούμε στην μεγάλη αίθουσα 'να συναντήσετε τον πατέρα σας'.
- Γαβριήλ Χρυσοστόμου: «Θυμούμαι η αδελφή του, η θεία μου, μου είπε 'Είδες τον πατέρα σου; Δεν είναι όπως σου λέγαμε;'. Της λέω 'Ναι'. Εννοούσε τον σωματότυπό του. Εκείνη τη στιγμή δεν ήξερα τι να κάνω. Έβλεπα τα οστά, τα οποία όμως ήθελα να τα αγκαλιάσω. Ήταν πάρα πολύ δύσκολη στιγμή εκείνη.

Συγγνώμη...(Στο σημείο αυτό ο κ. Χρυσοστόμου δακρύζει και κάνει παύση, ενώ στη συνέχεια σκουπίζει με τα δάκτυλα του τα δάκρυα από τα μάτια του)».

- Γιώργος Γαλήνης: «Όταν επήαμεν θυμούμαι κάτι συγκλονιστικό, ήταν στημένος εκεί ο σκελετός του πατέρα μας. Σε παρένθεση εδώ, νιώθουμε και τυχεροί που βρήκαμε ολόκληρο τον σκελετό γιατί ακούσαμε ιστορίες άλλες που ήβραν μόνο ένα κόκκαλο, εμείς βρήκαμε ολόκληρο τον σκελετό».
- Γαβριήλ Χρυσοστόμου: «Ο σκελετός του πατέρα μου όταν τον είδα ήταν ολόκληρος ο σκελετός. Είμαστε να το πω από τους τυχερούς που κάποιους τους έφερναν μόνο ένα κομμάτι από τα οστά του αγαπημένου τους τζαι εκάμναν κηδεία».
- Γιώργος Γαλήνης: «Μας εξήγησε με πάσα λεπτομέρεια ο ανθρωπολόγος την κάθε σφαίρα που είχε πάνω του, είχε πάνω από είκοσι σφαίρες από τη μέση και πάνω, είδαμε το κρανίο και εκεί ξεκίνησαν οι αμφισβητήσεις. Η αδερφή μου είδε πάνω στο κρανίο δυο – τρία δόντια χρυσά και ξεκίνησε και ρωτούσε την μάνα μου ‘Είχε χρυσά δόντια ο πατέρας μου;’ Η μάνα μου λέει ‘Εν θυμούμαι’. Ρώτησε μετά τον θείο μου, τον αδελφό του πατέρα μου, τις αδερφές του. ‘Είχε χρυσά δόντια ο πατέρας μας;’ ‘Δεν θυμούμαστε, ό’ι’. Οπότε η αδερφή μου σταμάτησε όλη τη διαδικασία τζαι είπε ‘Δεν είναι ο πατέρας μας αυτός. Τέλος, φέφκουμε’. Παγώσαν όλοι. Εγώ με τη μάνα μου πήγαμε λίγο παρακάτω και μιλούσαμε με τον Καριόλου και μας έδειξε λίγα προσωπικά αντικείμενα που βρήκε, οπότε η μάνα μου, μου λέει – ήμασταν μόνοι μας – μου λέει ‘Εν τούτος’. ‘Γιατί ρε μάνα εν τούτος;’ Και μου είπε ότι τη μέρα που έφευγε από το σπίτι ήταν τόσο βιαστικός το πρωί, ήταν τόσο βιαστικός που φόρεσε κλάτσες ‘δκυολοήτιτζιες’, το λέω έτσι όπως μου το είπε. Δηλαδή, φόρεσε μια κλατσα πράσινη τζαι μια κόκκινη. Και του το είπε του λέει ‘Εβαλες διαφορετικές κλάτσες’. Λέει της ‘Δεν πειράζει, εν στον πόλεμο που εννά πάω’».

[...]

- Γιώργος Γαλήνης: «Το Σάββατο ήταν η κηδεία του πατέρα μου και είχα πάει στη δουλειά μου. Την Πέμπτη είχα επιθεώρηση. Ήρθε επιθεωρήτρια να με δει στο σχολείο και μου είπε ‘Έμαθα ότι βρέθηκε ο πατέρας σου, συλλυπητήρια και εννά έρθουμε στην κηδεία, πότε θα είναι;’ Και της είπα ότι θα είναι το Σάββατο και μου λέει ‘Ευτυχώς, γιατί αύριο Παρασκευή έχουμε ακόμα μια κηδεία κάποιου άλλου συναδέλφου’. Και της λέω ‘Μα ποιου;’ Και μου λέει ‘Του Γαβρίλη του Χρυσοστόμου’.
- Γαβριήλ Χρυσοστόμου: «Πέραν του ότι είναι τζαι ο δικός μου πατέρας αγνοούμενος τζαι ο δικός του αγνοούμενος, τούτο ήταν. Δεν μιλήσαμε

περισσότερο για τους πατεράδες μας, πού επολέμησαν, τι έκαναν. Δεν γνωρίζαμε τίποτε τα γεγονότα, πού πήγε να πολεμήσει ο καθένας. Ούτε εγώ που επήγε ο πατέρας του, ούτε αυτός που επήγε ο πατέρας μου».

- Γιώργος Γαλήνης: «Πραγματικά επάγωγσα, τον έπιασα αμέσως τηλέφωνο. Δεν μου είχε πει ότι είχε βρεθεί ο πατέρας του. Κι αυτός μέσα στην σύγχυση του. Και μου ανακοίνωσε ότι “Ναι βρέθηκε στους Βοτανικούς Κήπους”. Του λέω ‘Εν θα πιστέψεις’ λέω του ‘ότι και ο πατέρας ο δικός μου ήταν στον ίδιο τάφο με τον πατέρα σου και θα τον θάψουμε κι εμείς το Σάββατο, την επομένη της κηδείας’».
- Γαβριήλ Χρυσοστόμου: «Ε τότε τούτο το πράμα ήταν ένα δυνατό έτσι σοκ. Λέω, μαζί με τουν’ τον άνθρωπο εβρέθηκα το ’92, εδεθήκαμε σαν συμφοιτητές τόσο πολλά, η φιλία μας σχεδόν 30 χρόνια μετά είναι η ίδια, δυνατή, τζαι να βρεθούν τζαι τα οστά των γονιών μας, των πατεράδων μας στον ίδιο τάφο, απίστευτο».
- Γιώργος Γαλήνης: «Θυμάμαι πραγματικά ήταν συγκλονιστικό. Να είμαστε φίλοι τόσα χρόνια τζαι δεν ξέραμε ότι η μοίρα επεφύλασσε μας τζαι τουν’ το παιχνίδι».

Το πλήρες καταγεγραμμένο οπτικοακουστικό υλικό ολόκληρου του ντοκιμαντέρ «Κλάτσες Δκυολήτιτζιες» του Γυμνασίου Αγλαντζιάς επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄** και το πλήρες καταγεγραμμένο οπτικοακουστικό υλικό των σχετικών αποσπασμάτων από το επεισόδιο «Famagusta» ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ΄**.

2. Στις **18.2.2024**, μεταξύ των ωρών **21:00 - 22:45**, μεταδόθηκε επεισόδιο της δραματικής σειράς «Famagusta», χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και τον ιδιωτικό βίο των κ.κ. Γιώργου Γαλήνη και Γαβριήλ Χρυσοστόμου, για τους οποίους μεταδόθηκαν στοιχεία που οδηγούσαν στην αναγνώριση της ταυτότητάς τους, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **18.2.2024**, μεταξύ των ωρών **21:00 - 22:45**, μεταδόθηκε επεισόδιο της δραματικής σειράς «Famagusta», στο πλαίσιο του οποίου έγιναν

αναπαραστάσεις παλαιών γεγονότων, που αναστάτωσαν τους εμπλεκόμενους (ήτοι κ.κ. Γιώργο Γαλήνη και Γαβριήλ Χρυσοστόμου) και τις οικογένειές τους, χωρίς να ενημερωθούν έγκαιρα, κατά παράβαση του Κανονισμού 38 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Επιπλέον, όπως αναφέρεται σε επιστολή των Δικηγόρων των κ.κ. Γιώργου Γαλήνη και Γαβριήλ Χρυσοστόμου, Στυλιανός Ν. Χριστοφόρου & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε. ημερομ. **4.4.2024 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ')** «το σενάριο, η εταιρεία εκτέλεσης της παραγωγής το απέστειλε στους πελάτες μας (ήτοι κ.κ. Γαλήνη και Χρυσοστόμου) με ηλεκτρονικό μήνυμα στις 14.9.2023 και οι πελάτες μας αρνήθηκαν να δώσουν τη σχετική άδεια τους, ώστε να προβληθεί η ιστορία τους μέσω της σειράς, «Famagusta». Παρόλα αυτά, με μεγάλη τους έκπληξη στις 18/02/2024 ενημερώθηκαν από οικείους και φίλους, οι οποίοι γνώριζαν τη συγκεκριμένη ιστορία, ότι κατά την προβολή του 5ου επεισοδίου της τηλεοπτικής σειράς «Famagusta», προβαλλόταν η ιστορία τους χωρίς την άδεια και τη συγκατάθεση τους. Αναφορικά με το πρώτο ερώτημα της επιστολής σας, σας ενημερώνουμε ότι οι πελάτες μας αφού αρνήθηκαν όλες τις προτάσεις της παραγωγής για να δώσουν τη σχετική άδεια τους, δεν γνώριζαν και ούτε είχαν ενημερωθεί από τον τηλεοπτικό οργανισμό «Alpha Κύπρου» ή τους παραγωγούς της εν λόγω σειράς ότι επρόκειτο να γίνουν στο πλαίσιο της σειράς αναπαραστάσεις γεγονότων του 1974 που αφορούσαν στους αγνοούμενους πατέρες τους και / ή στους ίδιους και / ή στις οικογένειές τους. Αναφορικά με το δεύτερο ερώτημα της επιστολής σας, αναφέρουμε ότι οι πελάτες μας αλλά και οι οικογένειές τους έχουν αναστατωθεί από τη μετάδοση των προαναφερθεισών αναπαραστάσεων, αφού με μεγάλη τους έκπληξη το βράδυ της Κυριακής, την 18/02/2024 λάμβαναν εκατοντάδες μηνύματα και τηλεφωνήματα από οικείους και φίλους τους, οι οποίοι γνώριζαν τη συγκεκριμένη ιστορία τους ή και είχαν παρακολουθήσει το ντοκιμαντέρ παραγωγής του Γυμνασίου Αγλαντζιάς, με την επωνυμία «Κλάτσες Δκυολοήτιτζιες», ότι στο συγκεκριμένο επεισόδιο της τηλεοπτικής σειράς «Famagusta» προβαλλόταν η

ιστορία τους. Εκείνη την ώρα οι πελάτες μας αλλά και οι οικογένειες τους σοκαρίστηκαν και αναστατώθηκαν αφού οι ίδιοι δεν έδωσαν τη σχετική άδεια και συγκατάθεση τους για να προβληθεί η ιστορία τους με αποτέλεσμα να διαταραχθεί η ψυχική τους υγεία και ηρεμία. Μέσω της μετάδοσης της ιστορίας τους, ουσιαστικά ζούσαν ξανά τις εφιαλτικές στιγμές που έζησαν οι πατεράδες τους το 1974 αλλά και οι ίδιοι στα μετέπειτα χρόνια, όπως οι ιστορίες από το σχολείο τους, την ανεύρεση των οστών των πατεράδων τους, τους εφιάλτες που έβλεπαν εκείνες τις ημέρες και τις κηδείες των πατεράδων τους. Επιπρόσθετα, με τη μετάδοση της ιστορίας τους μέσω του συγκεκριμένου επεισοδίου, έζησαν όλες αυτές τις στιγμές, αφού ουσιαστικά στο συγκεκριμένο επεισόδιο της σειράς «Famagusta» προβλήθηκαν και σκηνές αναπαραστάσεων των φόνων των πατεράδων τους, όπως οι ίδιοι τις περίγραψαν στο ντοκιμαντέρ, με την επωνυμία «Κλάτσες Δκυολοήτιτζιες» με αποτέλεσμα για πρώτη φορά ουσιαστικά να δουν σε αναπαράσταση και να ζήσουν μέσω αυτών των σκηνών, τον ίδιο τον φόνο των πατεράδων τους από τα τούρκικα στρατεύματα το 1974 και αυτό να τους έχει προκαλέσει νέους εφιάλτες, με αποτέλεσμα αυτές οι σκηνές να μείνουν χαραγμένες για πάντα στη μνήμη τους».

4. Στις **18.2.2024**, μεταξύ των ωρών **21:00 - 22:45**, μεταδόθηκε επεισόδιο της δραματικής σειράς «Famagusta», το οποίο ήταν βασισμένο σε πραγματικά γεγονότα, χωρίς να διασφαλιστεί ότι οι εμπλεκόμενοι κ.κ. Γιώργος Γαλήνης και Γαβριήλ Χρυσοστόμου δεν επηρεάστηκαν από το περιεχόμενο του προγράμματος, κατά παράβαση του **Κανονισμού 39** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 3.

Επιπλέον, όπως αναφέρεται σε επιστολή των Δικηγόρων των κ.κ. Γιώργου Γαλήνη και Γαβριήλ Χρυσοστόμου, Στυλιανός Ν. Χριστοφόρου & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε. ημερομ. **4.4.2024 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ')** «περαιτέρω, οι πελάτες μας και / ή οι οικογένειές τους μετά τη μετάδοση του συγκεκριμένου επεισοδίου, έγιναν δέκτες απαράδεκτων σχολίων από τρίτους ότι «πώλησαν» την ιστορία τους για να

αποκτήσουν μέσω αυτής οικονομικό όφελος και αναγνώριση, με αποτέλεσμα εκτός από το σοκ και την αναστάτωση την οποία είχαν περάσει από τη μετάδοση του συγκεκριμένου επεισοδίου, να πρέπει να δικαιολογούνται και σε τρίτα άτομα, ότι η ιστορία τους στο συγκεκριμένο επεισόδιο μεταδόθηκε εν αγνοία τους και χωρίς τη συγκατάθεσή τους. Τέλος, οι πελάτες μας μετά τη μετάδοση του συγκεκριμένου επεισοδίου, αναγκάστηκαν να συμβουλευτούν δικηγόρους με σκοπό να λάβουν όλα τα ενδεικνύόμενα νομικά μέτρα εναντίον της εταιρείας παραγωγής και των τηλεοπτικών οργανισμών που μετέδωσαν το εν λόγω επεισόδιο και ακόμη το παρουσιάζουν στις ιστοσελίδες τους, όπως σας είχαμε αναφέρει στην επιστολή μας, ημερομηνίας 05/03/2024, με αποτέλεσμα να υποστούν εκτός από ψυχική αναστάτωση και νομικά έξοδα».

Ο οργανισμός, με επιστολή των Δικηγόρων του Χατζηαναστασίου Ιωαννίδη ΔΕΠΕ ημερομ. **2.9.2024 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι)**, ζήτησε όπως προβεί σε επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **3.10.2024** απάντησε στον οργανισμό ότι έκανε δεκτό το αίτημά του για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, καλώντας τον όπως εμφανιστεί στα γραφεία της την Τετάρτη 9.10.2024 και ώρα 10:00π.μ. για τον σκοπό αυτό.

Στις **9.10.2024**, η Δικηγόρος του οργανισμού κ. Θεοδώρα Πετρόβα παρουσιάστηκε στα γραφεία της Αρχής και προέβηκε σε επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης.

Ο οργανισμός, με επιστολή των Δικηγόρων του Χατζηαναστασίου Ιωαννίδη ΔΕΠΕ ημερομ. **9.10.2024 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ)**, ζήτησε όπως του δοθεί χρονικό διάστημα 25 εργάσιμων ημερών για να μελετήσει τον φάκελο και να τοποθετηθεί σχετικά με τους ισχυρισμούς στην επιστολή της Αρχής ημερομ. 28.8.2024 και τον Πίνακα Α΄ ημερομ. 31.7.2024.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **15.10.2024** απάντησε στον οργανισμό ότι έκανε δεκτό το αίτημά του και τον κάλεσε όπως υποβάλει τις οιοσδήποτε παραστάσεις ή / και θέσεις ή / και απόψεις του μέχρι την Τετάρτη 20.11.2024.

Ο οργανισμός, με επιστολή των Δικηγόρων του Χατζηαναστασίου Ιωαννίδη ΔΕΠΕ ημερομ. **20.11.2024 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ)**, υπέβαλε τις θέσεις και τις απόψεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση. Σημειώνεται ότι ο οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να υποβάλει προσωπικώς τις παραστάσεις του.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού ημερομ. 20.11.2024 όπως έχουν εκφρασθεί από τους Δικηγόρους του και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω επεισοδίου, κρίνουμε ότι:

Στις **18.2.2024**, μεταξύ των ωρών **21:00 - 22:45**, μεταδόθηκε επεισόδιο της δραματικής σειράς «Famagusta», χωρίς αυτό να διέπεται από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου των κ.κ. Γιώργου Γαλήνη και Γαβριήλ Χρυσοστόμου, τα προσωπικά και οικογενειακά βιώματα των οποίων προβλήθηκαν χωρίς τη συγκατάθεσή τους, κατά παράβαση του άρθρου 26(1)(ε) (υποστοιχείο 1) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και τον ιδιωτικό βίο των κ.κ. Γιώργου Γαλήνη και Γαβριήλ Χρυσοστόμου, για τους οποίους μεταδόθηκαν στοιχεία που οδηγούσαν στην αναγνώριση της ταυτότητάς τους, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(3) (υποστοιχείο 2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελίδες 4 – 19 της παρούσας απόφασης).

Σε ό,τι αφορά στα υποστοιχεία 3 και 4, όπως καταγράφονται στις σελίδες 19 – 22 της παρούσας απόφασης, η Αρχή κρίνει ότι δεν στοιχειοθετούνται παραβάσεις.

Αναφορικά με τις γραπτές θέσεις / εξηγήσεις του οργανισμού, όπως έχουν εκφρασθεί από τους Δικηγόρους του με επιστολή του ημερομ. 20.11.2024, η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς του οργανισμού 1(α) και (β) στις σελ. 2 και 3 της επιστολής του, οι οποίοι αφορούν στα υποστοιχεία 3 και 4 του Πίνακα Α΄ ημερομ. 31.7.2024, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην σελ. 23 της παρούσας απόφασης, όπου έχει απαλλάξει τον οργανισμό από τις σχετικές πιθανές παραβάσεις των Κανονισμών 38 και 39 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού 1(γ) στις σελ. 3 και 4 της επιστολής του ότι η Αρχή δεν προσπάθησε να εξασφαλίσει οποιαδήποτε πληροφορία σε σχέση με την αναφορά στην επιστολή του οργανισμού ημερομ. 19.6.2024 κατά πόσο η εταιρεία παραγωγής βρίσκεται σε επικοινωνία με τους παραπονούμενους σχετικά με το επεισόδιο και τυχόν παράπονα που έχουν σε σχέση με αυτό και γενικά σε ό,τι αφορά στους ισχυρισμούς του οργανισμού ότι η Αρχή ενήργησε κατά παράβαση των άρθρων 45 και 46 του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999 (158(I)1999), η Αρχή διευκρινίζει τα εξής:

Η ερευνώσα λειτουργός – στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που της παρέχει η σχετική νομοθεσία – προχώρησε στη διερεύνηση, προβαίνοντας αφενός στην παρακολούθηση του επίμαχου επεισοδίου της σειράς «Famagusta» του οργανισμού στις 18.2.2024, μεταξύ των ωρών 21:00 – 22:45 και υποβάλλοντας αφετέρου ερωτήματα που προέκυψαν στους παραπονούμενους και στον τηλεοπτικό οργανισμό και εξασφαλίζοντας την αναγκαία για την υπόθεσή της μαρτυρία. Έχοντας διεκπεραιώσει τα προαναφερθέντα, συνέλεξε τα στοιχεία εκείνα που έκρινε ως σημαντικά, προκειμένου να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα. Όπως εξάλλου επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και

διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων, τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν συλλεγεί όλα τα στοιχεία, τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα της λειτουργού είναι δεόντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι ενεργεί κατά παράβαση του άρθρου 46 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158(I)/99, δεδομένου ότι η Αρχή κατά τη διαδικασία λήψης οποιασδήποτε απόφασης και διαμόρφωσης της κρίσης της, πάντοτε έχει ενώπιόν της και στη διάθεσή της όλα τα απαραίτητα πραγματικά γεγονότα και στοιχεία, καθώς επίσης και όλες τις εισηγήσεις των οργανισμών, τα οποία και λαμβάνει υπόψη.

Κατά συνέπεια, εάν ο οργανισμός έκρινε ότι η πληροφόρηση για τους διακανονισμούς μεταξύ εταιρείας και παραπονούμενων ήταν απαραίτητη και σημαντική για να περιέλθει εις γνώσιν της Αρχής είχε το δικαίωμα και όφειλε να την προσκομίσει.

Παρ' όλα αυτά, το κατά πόσο η εταιρεία παραγωγής προχώρησε σε συμφωνίες και διακανονισμούς με τους παραπονούμενους δεν αφορά την Αρχή και σαφώς ουδώς απαλλάσσει τον τηλεοπτικό οργανισμό από την ευθύνη που είχε να προβάλλει πρόγραμμα που να διέπεται από τον σεβασμό της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου ατόμων, των οποίων τα προσωπικά και οικογενειακά βιώματα προβλήθηκαν χωρίς τη συγκατάθεσή τους και διασφαλίζοντας τον σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και τον ιδιωτικό βίο ατόμων, για τους οποίους μεταδόθηκαν στοιχεία που οδηγούσαν στην αναγνώριση της ταυτότητάς τους.

Εξάλλου, η άδεια ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας του οργανισμού χορηγήθηκε από την Αρχή στην αδειούχο εταιρεία «Alpha Television Cyprus Limited» υπό την προϋπόθεση να λειτουργεί στη βάση του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000). Κατά συνέπεια, την απόλυτη ευθύνη για την τήρηση των πιο πάνω

προνοιών, αλλά και γενικά του ό,τι μεταδίδεται από τον οργανισμό, τη φέρει ο οργανισμός που έχει αδειοδοτηθεί και όχι η οποιαδήποτε εταιρεία παραγωγής.

Εν πάση περιπτώσει, ενώ ο οργανισμός φαίνεται να γνωρίζει και να κρίνει ως άξιο ενασχόλησης το τι επακολούθησε μεταξύ εταιρείας και παραπονουμένων, δεν φαίνεται να δίνει την ίδια βαρύτητα και σημασία στις προπαρασκευαστικές ενέργειες του επεισοδίου, στις οποίες προέβηκε ή δεν προέβηκε η εταιρεία παραγωγής, καθώς επί αυτών, ο οργανισμός στην επιστολή του ημερομ. 19.6.2024 επέμενε στον ισχυρισμό του ότι δεν είναι συμβεβλημένος με την εταιρεία παραγωγής σε σχέση με την προβολή της σειράς και δεν γνωρίζει οτιδήποτε.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του οργανισμού 2(α) στις σελ. 4 – 6 της επιστολής του και συγκεκριμένα στον ισχυρισμό ότι «Το επεισόδιο σε κανένα σημείο δεν κάνει αναφορά στα ονόματα των Παραπονούμενων ή στα επαγγέλματά τους ή στον τόπο καταγωγής τους», η Αρχή δεν τον κάνει αποδεκτό. Στο επίδικο επεισόδιο, ο ένας εκ των δυο φίλων που διηγούνται τις προσωπικές τους ιστορίες τους λέγεται «Ειρηνάιος Χρυσοστόμου» και διηγείται τα προσωπικά βιώματα του παραπονούμενου Γαβριήλ Χρυσοστόμου. Επιπλέον, η ενέργεια των σεναριογράφων να αλλάξουν τα επαγγέλματα των δυο φίλων ή / και τον τόπο καταγωγής ή / και άλλα στοιχεία, δεν μπορούσε να αποτρέψει τον συσχετισμό των δυο αυτών ηρώων της σειράς με τους πραγματικούς – υπαρκτούς ανθρώπους, δεδομένης της ιδιαιτερότητας της ιστορίας τους, την οποία είχαν ήδη διηγηθεί και γνωστοποιήσει πέραν από το περιβάλλον τους και στο ευρύ κοινό μέσω του ντοκιμαντέρ «Κλάτσες Δκυολότητιτζιες» παραγωγής του Γυμνασίου Αγλαντζιάς. Η αναγνώριση της ταυτότητας κάποιου ατόμου από στοιχεία που μεταδίδονται από οποιοδήποτε οργανισμό, αφορά σε άτομα τα οποία ανήκουν στον κύκλο του, στενό ή ευρύ.

Όσον αφορά στο συγκεκριμένο ντοκιμαντέρ και τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «οι Παραπονούμενοι παρέθεσαν τις προσωπικές τους ιστορίες στο ντοκιμαντέρ με τίτλο «Κλάτσες Δκυολότητιτζιες» και κατ' επέκταση ότι «με την ηθελημένη κοινοποίησή της προς το ευρύ κοινό έχει απομακρυνθεί από την σφαίρα του ιδιωτικού

έχοντας πλέον περάσει στη σφαίρα του δημόσιου», η Αρχή επισημαίνει ότι οι παραπονούμενοι είχαν δώσει τη συγκατάθεσή τους για τη συμπερίληψη των ιστοριών τους στο εν λόγω ντοκιμαντέρ, κάτι που δεν έπραξαν στην περίπτωση του επεισοδίου της σειράς «Famagusta». Η συγκατάθεση που δόθηκε στο πλαίσιο του ντοκιμαντέρ αφορούσε αποκλειστικά την εν λόγω παραγωγή / προβολή και σε καμία περίπτωση δεν συνιστά λευκή επιταγή σε οποιονδήποτε για χρήση ή / και δημοσιοποίηση.

Επιπλέον και σε σχέση με τον ισχυρισμό ότι «Η προστασία της ιδιωτικότητας τόσο στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας όσο και σε άλλες συμβάσεις και ευρωπαϊκά νομοθετήματα δεν είναι απόλυτη και πρέπει να εξισορροπείται με άλλα δικαιώματα όπως αυτό της ελευθερίας της έκφρασης και του δημοσίου συμφέροντος» η Αρχή τονίζει τα εξής:

Η ελευθερία της έκφρασης είναι μια θεμελιώδης ατομική ελευθερία, η κατάκτηση της οποίας συνδέεται με την εδραίωση της Δημοκρατίας. Παρ' όλα αυτά, το υπό αναφορά δικαίωμα σε καμία περίπτωση δεν είναι απόλυτο.

Η ελευθερία της έκφρασης κατοχυρώνεται από το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και από το άρθρο 19 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Συγκεκριμένα, το Σύνταγμα στο άρθρο 19 (1) και (2) ορίζει ως ακολούθως:

- 1. Έκαστος έχει το δικαίωμα ελευθερίας του λόγου και της καθ' οιονδήποτε τρόπον εκφράσεως.*
- 2. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν της γνώμης, της λήψεως και μεταδόσεως πληροφοριών και ιδεών άνευ επεμβάσεως οιασδήποτε δημοσίας αρχής και ανεξαρτήτως συνόρων.*

Το συνταγματικό δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της λήψης και μετάδοσης πληροφοριών, εν τούτοις, μπορεί να υποβληθεί σε διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινές, ως η παράγραφος 3 του άρθρου 19 του Συντάγματος (η έντονη γραφή δική μας):

3. Η ενάσκηση των δικαιωμάτων, περί των η πρώτη και δεύτερα παράγραφος του παρόντος άρθρου, **δύναται να υποβληθή εις διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινάς προδιαγεγραμμένους υπό του νόμου και αναγκαίους μόνον** προς το συμφέρον της ασφαλείας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξεως ή της δημοσίας ασφαλείας ή της δημοσίας τάξεως ή της δημοσίας υγείας ή των δημοσίων ηθών ή **προς προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων άλλων** ή προς παρεμπόδισιν της αποκαλύψεως πληροφοριών ληφθεισών εμπιστευτικώς ή προς διατήρησιν του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.

Σε ένα δημοκρατικό καθεστώς πρέπει να υπάρχει ισοζύγιο μεταξύ της ελευθερίας του λόγου και του σεβασμού των δικαιωμάτων άλλων –στην προκειμένη περίπτωση της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου -, εξίσου σημαντικών αγαθών. Η ελευθερία και η ευθύνη είναι έννοιες αδιαχώριστες. Η ελευθερία της έκφρασης του ενός δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως άλλοθι για καταπάτηση θεμελιωδών δικαιωμάτων των υπολοίπων, τα οποία οφείλει να διασφαλίζει στους πολίτες της μια πραγματικά δημοκρατική κοινωνία.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης αναγνωρίζει και υπερθεματίζει τη σημασία της ελευθερίας της έκφρασης σε μια δημοκρατική κοινωνία. Η Αρχή επ' ουδενί επιθυμεί να σταθεί τροχοπέδη στην εν λόγω ελευθερία. Υπογραμμίζει όμως στον οργανισμό την υποχρέωση των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών όχι μόνο να μην προσβάλλουν οποιονδήποτε στο πλαίσιο των προγραμμάτων που μεταδίδουν, αλλά και να διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την υπόληψη και τον ιδιωτικό του βίο.

Οι περιορισμοί της ελευθερίας του λόγου και της έκφρασης πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά, ως εξάλλου έχει διατυπωθεί και σε αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Η Αρχή έχει γνώση των αποφάσεων του ΕΔΔΑ που αφορούν στο συγκεκριμένο δικαίωμα, τις οποίες ουδόλως και αμφισβητεί. Γι' αυτό και πριν τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης, η Αρχή σταθμίζει τα συμφέροντα που διακυβεύονται σε κάθε περίπτωση, δηλαδή το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης του

δημιουργού, αλλά και το δικαίωμα του κάθε πολίτη να προστατεύσει τον ιδιωτικό του βίο.

Επί του προκειμένου, η αναπαραγωγή και προβολή των προσωπικών και οικογενειακών βιωμάτων των κ.κ. Γιώργου Γαλήνη και Γαβριήλ Χρυσοστόμου χωρίς τη συγκατάθεσή τους και μάλιστα με την μετάδοση τόσο προσωπικών και ιδιωτικών πληροφοριών για τους ίδιους, ήτοι πώς γεννήθηκαν, πώς μεγάλωσαν, τι ένιωθαν, τις ιδιωτικές συνομιλίες που είχαν με δικά τους πρόσωπα, πώς δολοφονήθηκαν οι πατεράδες τους, πώς οι ίδιοι βίωσαν την ανεύρεση των οστών τους είναι εκτός ορίων της ελευθερίας της έκφρασης και αποτελεί καταπάτηση των δικαιωμάτων τους. Επιπλέον, η ενέργεια του οργανισμού να προβάλει και σκηνές αναπαραστάσεων των φόνων των πατεράδων των κ.κ. Γαλήνη και Χρυσοστόμου, υποβάλλοντάς τους, πέραν των όσων βίωσαν, σε νέα δοκιμασία, αυτό είναι απολύτως καταδικαστέο.

Υπενθυμίζεται ότι το Σύνταγμα στο άρθρο 15 ορίζει ως ακολούθως:

- 1. Έκαστος έχει το δικαίωμα όπως η ιδιωτική και οικογενειακή αυτού ζωή τυγχάνη σεβασμού.*
- 2. Δεν χωρεί επέμβασις κατά την άσκησιν του δικαιώματος τούτου, ειμή τοιαύτη οία θα ήτο σύμφωνος προς τον νόμον και αναγκαία μόνον προς το συμφέρον της ασφαλείας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξεως ή της δημοσίας ασφαλείας ή της δημοσίας τάξεως ή της δημοσίας υγιείας ή των δημοσίων ηθών ή της προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των υπό του Συντάγματος ηγγυημένων εις παν πρόσωπον.*

Όσον αφορά στον ισχυρισμό ότι «σε κανένα σημείο του Επεισοδίου δεν προσάπτεται οποιοδήποτε αρνητικό χαρακτηριστικό στους χαρακτήρες Ειρηναίος Χρυσοστόμου και Αιμίλιος, που θα μπορούσε να οδηγήσει οποιονδήποτε μέσο λογικό άνθρωπο σε οποιοδήποτε συμπέρασμα αρνητικό ή προσβλητικό για την προσωπικότητα, την τιμή ή την υπόληψή τους», η Αρχή δεν τον κάνει αποδεκτό. Δεν σημαίνει ότι επειδή δεν προσάφθηκε αρνητικό χαρακτηριστικό στους εν λόγω χαρακτήρες, το επεισόδιο

διεπóταν από το σεβασμό της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου των κ.κ. Γαλήνη και Χρυσοστόμου. Επιπρόσθετα, η έκθεση των κ.κ. Γαλήνη και Χρυσοστόμου στο κοινό, στενό και ευρύ, χωρίς, επαναλαμβάνεται, τη συγκατάθεσή τους για ένα τόσο ευαίσθητο θέμα, δεν αποκλείεται να έδωσε τροφή για αρνητικά σχόλια στον άμεσο περίγυρό τους.

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς του οργανισμού 2(β) και (β) στις σελ. 6 και 7 της επιστολής του, οι οποίοι αφορούν στα υποστοιχεία 3 και 4 του Πίνακα Α' ημερομ. 31.7.2024, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι δεν υπάρχει ουσιαστικός λόγος σχολιασμού από την στιγμή που ο οργανισμός έχει απαλλαγεί από τις σχετικές πιθανές παραβάσεις.

Τέλος, σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού στο υποστοιχείο 2(γ) ότι δεν προέβηκε σε επαναληπτική προβολή του επεισοδίου, η Αρχή αναφέρει ότι αυτό το γεγονός δεν αίρει την διάπραξη των παραβάσεων για τις οποίες ο οργανισμός όφειλε να προνοήσει, πριν τη διάπραξη τους.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των του **άρθρου 26(1)(ε)** (υποστοιχείο 1) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του **Κανονισμού 21(3)** (υποστοιχείο 2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως και / ή προσωπικώς για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΚΠ

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 29/2024(92))

ΠΑΡΑΠΟΝΟ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ «ΑΛΦΑ ΚΥΠΡΟΥ», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ALPHA TELEVISION CYPRUS LIMITED»

Ημερομηνία Απόφασης: 30 Απριλίου, 2025

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Κασάπη, Προέδρου, Αγγελικής Λαζάρου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποϊζή, Τάσου Κυρμίτση, Χρύσως Τσόκκου, Πάνου Κανελλόπουλου και Γαβριήλ Ιωάννου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **18 Δεκεμβρίου 2024**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του **Κανονισμού 21(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

26. – (1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές –
(ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου.

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει τα εξής:

21(3) Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σ' όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητας του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας.

Η Αρχή έδωσε στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **11.2.2025** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει, είτε αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του. Επιπλέον, η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό πως εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, να τις υποβάλει εντός δεκατεσσάρων (14) εργάσιμων ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής και εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, να πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) εργάσιμων ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή. Τονίστηκε, επίσης, ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε

απάντηση μέσα στις πιο πάνω προθεσμίες η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή των Δικηγόρων του Χατζηαναστασίου Ιωαννίδη ΔΕΠΕ ημερομ. **28.2.2025 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων. Σημειώνεται ότι ο οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς.

Σε σχέση με τις θέσεις / απόψεις του οργανισμού, ως αυτές υποβλήθηκαν γραπτώς από τους Δικηγόρους του με επιστολή τους ημερομ. 28.2.2025, η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι «η ερευνώσα λειτουργός δεν άσκησε την αρμοδιότητα της για λήψη μαρτυρίας, ως αυτό προβλέπεται στον Κανονισμό 42(4) των Κανονισμών, από την εταιρεία παραγωγής ή / και τον δικηγόρο των Παραπονούμενων ώστε να διερευνήσει τους ισχυρισμούς των Πελατών μας για διευθέτηση του μεταξύ τους θέματος που αφορά το Επεισόδιο, γεγονός το οποίο αποτελεί ουσιώδη παράλειψη κατά την εξέταση των σχετικών με την υπόθεση γεγονότων και μη επαρκής έρευνα», η Αρχή επαναλαμβάνει, ως η ταυτάριθμη απόφασή της ημερομ. 18.12.2024, ότι η ερευνώσα λειτουργός – στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που της παρέχει η σχετική νομοθεσία – προχώρησε στη διερεύνηση, προβαίνοντας αφενός στην παρακολούθηση του επίμαχου επεισοδίου της σειράς «Famagusta» του οργανισμού στις 18.2.2024, μεταξύ των ωρών 21:00 – 22:45 και αφετέρου στην υποβολή ερωτημάτων που προέκυψαν, τόσο στους παραπονούμενους, όσο και στον τηλεοπτικό οργανισμό, εξασφαλίζοντας την αναγκαία για την υπόθεση μαρτυρία. Έχοντας διεκπεραιώσει τα προαναφερθέντα, συνέλεξε τα στοιχεία εκείνα που έκρινε ως ουσιώδη, προκειμένου να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα. Όπως εξάλλου επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών

στοιχείων, τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν συλλεγεί όλα τα στοιχεία, τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα της λειτουργού είναι δεόντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι ενεργεί κατά παράβαση του άρθρου 46 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158(I)/99, δεδομένου ότι η Αρχή κατά τη διαδικασία λήψης οποιασδήποτε απόφασης και διαμόρφωσης της κρίσης της, πάντοτε έχει ενώπιόν της και στη διάθεσή της όλα τα απαραίτητα πραγματικά γεγονότα και στοιχεία, καθώς επίσης και όλες τις εισηγήσεις των οργανισμών, τα οποία και λαμβάνει υπόψη.

Επιπλέον, η Αρχή επισημαίνει ότι εποπτευόμενος και κατ' επέκταση υπόλογος έναντι της Αρχής είναι ο τηλεοπτικός οργανισμός «ALPHA ΚΥΠΡΟΥ», ο οποίος μετέδωσε το επίδικο επεισόδιο και σε αυτόν η Αρχή απευθύνθηκε με προκαταρκτικές ερωτήσεις (σχετική η επιστολή της Αρχής ημερομ. 29.5.2024). Αρχικά ο οργανισμός, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του (όπως καταγράφονται στις επιστολές των δικηγόρων του ημερομ. 19.6.2024 και 28.2.2025), δεν γνώριζε τις προπαρασκευαστικές ενέργειες στις οποίες προέβηκε η εταιρεία παραγωγής, καθώς δεν έχει, όπως ισχυρίζεται, απευθείας συμβατική σχέση με την εταιρεία παραγωγής σε σχέση με την προβολή του Επεισοδίου και ως εκ τούτου δεν θα μπορούσε να αναγκάσει την εν λόγω εταιρεία να του παρέχει τις σχετικές πληροφορίες. Παρ' όλα αυτά, στην συνέχεια δήλωσε ότι αντιλαμβάνεται πως η εταιρεία βρίσκεται σε επικοινωνία με τους παραπονούμενους σχετικά με το Επεισόδιο και τυχόν παράπονα που έχουν σε σχέση με αυτό. Εύλογα, λοιπόν, προκύπτει το ερώτημα: Εάν ο οργανισμός δεν μπορούσε να απευθυνθεί στην εταιρεία για να ενημερωθεί σχετικά με τις προπαρασκευαστικές της ενέργειες, πώς ήταν σε θέση να αντιληφθεί ότι η εταιρεία βρισκόταν σε επικοινωνία με τους παραπονούμενους; Εφόσον, κατά τα λεγόμενά του, υφίσταται διάυλος επικοινωνίας με την εταιρεία, θα μπορούσε – εφόσον υπήρχε συγκατάθεση των παραπονούμενων – να φροντίσει για την προσκόμιση όλων των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων που θα επιβεβαίωναν τους ισχυρισμούς του. Ακριβώς όμως επειδή δεν υπάρχει τέτοια

συγκατάθεση, ο οργανισμός επιχειρεί να αποπροσανατολίσει και να μεταθέσει την ευθύνη στην Αρχή, προβάλλοντας τον ισχυρισμό περί ελλιπούς έρευνας.

Ως προς τους ισχυρισμούς των Δικηγόρων του οργανισμού ότι «η ερευνώσα λειτουργός δεν ήταν σε θέση και δεν θα μπορούσε να εξάγει ασφαλή συμπεράσματα χωρίς να επικοινωνήσει εκ νέου με τους παραπονούμενους σχετικά με το αν έχουν λάβει χώρα διευθετήσεις με την εταιρεία παραγωγής που σχετίζονται και επηρεάζουν το παράπονό τους που υποβλήθηκε και εξετάζεται εκ μέρους της Αρχής» και ότι «αφού η Αρχή εξετάζει την παρούσα υπόθεση στην βάση του παραπόνου που υπέβαλαν οι Παραπονούμενοι, ο ισχυρισμός των Πελατών μας ότι ενδεχομένως αυτό το παράπονο να μην υφίσταται πλέον αυτομάτως καθιστά επιτακτική την ανάγκη εξέτασης του εν λόγω ισχυρισμού, καθώς τυχόν επιβεβαίωσή του θα οδηγούσε νομοτελειακά στην ολοκλήρωση της διερεύνησης και την μη έναρξη της παρούσας υπόθεσης», η Αρχή διευκρινίζει τα κάτωθι: Οι παραπονούμενοι μέχρι και σήμερα δεν έχουν άρει το παράπονο / καταγγελία τους. Επιπλέον, όπως έχει ήδη επισημανθεί στην ταυτόριθμη απόφαση της Αρχής ημερομ. 18.12.2024, το κατά πόσο η εταιρεία παραγωγής προχώρησε σε συμφωνίες και διακανονισμούς με τους παραπονούμενους, οι οποίοι επαναλαμβάνεται δεν έχουν άρει το παράπονό τους, δεν αφορά την Αρχή και σαφώς ουδώςως απαλλάσσει τον τηλεοπτικό οργανισμό από την ευθύνη που είχε να προβάλει πρόγραμμα που να διέπεται από τον σεβασμό της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου ατόμων, των οποίων τα προσωπικά και οικογενειακά βιώματα προβλήθηκαν χωρίς τη συγκατάθεσή τους και διασφαλίζοντας τον σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και τον ιδιωτικό βίο ατόμων, για τους οποίους μεταδόθηκαν στοιχεία που οδηγούσαν στην αναγνώριση της ταυτότητάς τους.

Εξάλλου, η άδεια ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας του οργανισμού χορηγήθηκε από την Αρχή στην αδειούχο εταιρεία «Alpha Television Cyprus Limited» υπό την προϋπόθεση να λειτουργεί στη βάση του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.

10/2000). Κατά συνέπεια, την απόλυτη ευθύνη για την τήρηση των πιο πάνω προνοιών, αλλά και γενικά του ό,τι μεταδίδεται από τον οργανισμό, τη φέρει ο οργανισμός που έχει αδειοδοτηθεί και όχι η οποιαδήποτε εταιρεία παραγωγής.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι «το κύριο πρόβλημα των Παραπονούμενων πηγάζει από πράξεις ή παραλείψεις της εν λόγω εταιρείας παραγωγής και όχι των Πελατών μας», η Αρχή δεν τον κάνει αποδεκτό. Το παράπονο / καταγγελία που έλαβε η Αρχή από τον Δικηγόρο των κ.κ. Γαλήνη και Χρυσοστόμου αφορούσε στην παραβίαση του δικαιώματος της ιδιωτικής τους ζωής από τον τηλεοπτικό οργανισμό «ALPHA ΚΥΠΡΟΥ» (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β').

Όσον αφορά στον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι «Θα ήταν αδύνατο οποιοσδήποτε τηλεοπτικός σταθμός να λειτουργήσει και να προβάλει περιεχόμενο το οποίο δεν ήταν δικής του παραγωγής εάν για κάθε πρόγραμμα το οποίο περιέχει γεγονότα που βασίζονται σε αληθινές ιστορίες θα χρειαζόταν απόδειξη λήψης από τον σταθμό σχετικής συγκατάθεσης / ενημέρωσης και δεν θα μπορούσε να βασιστεί στις σχετικές συμβατικές εξασφαλίσεις που του δίνουν οι εκάστοτε παραγωγοί», η Αρχή επισημαίνει ότι δεν πρόκειται για σειρά του εξωτερικού με άγνωστους συντελεστές. Πρόκειται για σειρά κυπριακής παραγωγής, αναφερόμενη στην κυπριακή τραγωδία του 1974, ένα γεγονός της πρόσφατης ιστορίας, με νωπές ακόμη μνήμες και με ιστορίες Κυπρίων, εκ των οποίων και άτομα που βρίσκονται ακόμα εν ζωή. Ακριβώς και λόγω της σοβαρότητας, αλλά και του ενδιαφέροντος που ήταν εύλογο να προσελκύσει μεταξύ των Κυπρίων τηλεθεατών και της δημόσια συζήτησης που θα δημιουργούσε, ο οργανισμός όφειλε να επιδείξει αυξημένη επιμέλεια και να διασφαλίσει ότι οι ιστορίες που θα προβάλλονταν, θα προβάλλονταν με την συγκατάθεση των εν ζωή ατόμων που αφορούσαν.

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς των Δικηγόρων του οργανισμού ότι «η ιστορία των Παραπονούμενων είχε συμπεριληφθεί και αποτελεί μέρος του ντοκιμαντέρ 'Κλάτσες Δκυολότητιζιες'. Το εν λόγω ντοκιμαντέρ προβλήθηκε σε εκδηλώσεις, αναπαράχθηκε σε usb ως διαφωτιστικό υλικό σε συναντήσεις με ξένους αξιωματούχους, για προβολή

σε όλες τις μονάδες της Εθνικής Φρουράς και σε άλλες πολλές εκδηλώσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό» και ότι «Η ηθελημένη κοινοποίηση της προσωπικής τους ιστορίας προς το ευρύ κοινό έχει απομακρύνει την ιστορία από την σφαίρα του ιδιωτικού η οποία έχει πλέον περάσει στη σφαίρα του δημοσίου», η Αρχή επαναλαμβάνει ως η ταυτάριθμη απόφασή της ημερομ. 18.12.2024 ότι οι παραπονούμενοι είχαν δώσει τη συγκατάθεσή τους για τη συμπερίληψη των ιστοριών τους στο εν λόγω ντοκιμαντέρ, κάτι που δεν έπραξαν στην περίπτωση του επεισοδίου της σειράς «Famagusta». Η συγκατάθεση που δόθηκε στο πλαίσιο του ντοκιμαντέρ αφορούσε αποκλειστικά την εν λόγω παραγωγή / προβολή και σε καμία περίπτωση δεν συνιστά λευκή επιταγή σε οποιονδήποτε για χρήση ή / και δημοσιοποίηση.

Ως προς τους ισχυρισμούς των Δικηγόρων του οργανισμού ότι «Η λήψη συγκατάθεσης εύλογα δεν αποτελεί συστατικό στοιχείο ούτε του Άρθρου 26(1)(ε) του Νόμου αλλά ούτε και του Κανονισμού 21(3) των Κανονισμών» και ότι «Ο νομοθέτης εύλογα δεν έθεσε ως προϋπόθεση τη λήψη τέτοιας συγκατάθεσης αφού αυτή θα περιόριζε αδικαιολόγητα την ελευθερία της έκφρασης, την υποχρέωση για ενημέρωση του κοινού και επικοινωνία των γεγονότων που αφορούν τον δημόσιο διάλογο και θα καθιστούσε την παρουσίαση οποιουδήποτε γεγονότος έρμαιο της συγκατάθεσης του ατόμου το οποίο αφορά» και «Δεν μπορεί λοιπόν η Αρχή να διευρύνει το περιοριστικό πλαίσιο του Νόμου και των Κανονισμών καθιστώντας απαραίτητη τη λήψη συγκατάθεσης, αφού λόγω έλλειψης αυτής διαπιστώνει παράβαση», η Αρχή διευκρινίζει ότι στην προκειμένη περίπτωση η έλλειψη συγκατάθεσης δεν αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση, αλλά ενισχύει την ύπαρξη των παραβάσεων και είναι στοιχείο μέσω του οποίου διαφαίνεται ότι από πλευράς του οργανισμού δεν υπήρξε σεβασμός στην προσωπικότητα, την υπόληψη και τον ιδιωτικό βίο των ατόμων, τα προσωπικά και οικογενειακά βιώματα των οποίων προβλήθηκαν μέσω του επίμαχου επεισοδίου.

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι «το Επεισόδιο παρουσιάζει μια δραματοποιημένη ιστορία στην οποία σε καμία περίπτωση δεν γίνεται ισχυρισμός ότι είναι ακριβής εξιστόρηση των πραγματικών γεγονότων, το

Επεισόδιο δεν αναφέρεται στους ίδιους τους Παραπονούμενους, οι ίδιοι οι Παραπονούμενοι κοινοποίησαν σε μορφή ιστορικού και όχι μυθοπλαστικού ντοκιμαντέρ την ιστορία τους πολύ πριν την προβολή του Επεισοδίου θέτοντας την ιστορία τους διαθέσιμη και δημόσια», η Αρχή υπενθυμίζει ότι οι Δικηγόροι του οργανισμού, στους ισχυρισμούς τους στην σελ. 5 της επιστολής τους ημερομ. 28.2.2025 υποστηρίζουν ότι «η ιστορία των Παραπονούμενων είχε συμπεριληφθεί και αποτελεί μέρος του ντοκιμαντέρ ‘Κλάτσες Δκυολήτιτζιες’. Το εν λόγω ντοκιμαντέρ προβλήθηκε σε εκδηλώσεις, αναπαράχθηκε σε usb ως διαφωτιστικό υλικό σε συναντήσεις με ξένους αξιωματούχους, για προβολή σε όλες τις μονάδες της Εθνικής Φρουράς και σε άλλες πολλές εκδηλώσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό» και ότι «Η ηθελημένη κοινοποίηση της προσωπικής τους ιστορίας προς το ευρύ κοινό έχει απομακρύνει την ιστορία από την σφαίρα του ιδιωτικού η οποία έχει πλέον περάσει στη σφαίρα του δημοσίου». Κατά συνέπεια, παραδέχονται ουσιαστικά ότι οι πληροφορίες που προβάλλονται στο επίδικο επεισόδιο, αναφέρονται σε γεγονότα που ανήκουν στην ιστορία των παραπονούμενων.

Επαναλαμβάνεται εξάλλου ως στην ταυτάριθμη απόφαση της Αρχής ημερομ. 18.12.2024 ότι στο επίδικο επεισόδιο, ο ένας εκ των δυο φίλων που διηγούνται τις προσωπικές τους ιστορίες τους λέγεται «Ειρηνάιος Χρυσοστόμου» και διηγείται τα προσωπικά βιώματα του παραπονούμενου Γαβριήλ Χρυσοστόμου. Επιπλέον, η ενέργεια των σεναριογράφων να αλλάξουν τα επαγγέλματα των δυο φίλων ή / και τον τόπο καταγωγής ή / και άλλα στοιχεία, δεν μπορούσε να αποτρέψει τον συσχετισμό των δυο αυτών ηρώων της σειράς με τους πραγματικούς – υπαρκτούς ανθρώπους, δεδομένης της ιδιαιτερότητας της ιστορίας τους, την οποία είχαν ήδη διηγηθεί και γνωστοποιήσει πέραν από το περιβάλλον τους και μέσω του ντοκιμαντέρ «Κλάτσες Δκυολήτιτζιες» παραγωγής του Γυμνασίου Αγλαντζιάς. Η αναγνώριση της ταυτότητας κάποιου ατόμου από στοιχεία που μεταδίδονται από οποιοδήποτε οργανισμό, αφορά σε άτομα τα οποία ανήκουν στον κύκλο του, στενό ή ευρύ.

Όσο για τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι «υποθετική πιθανότητα δημιουργίας αρνητικών σχολίων στον άμεσο περίγυρό τους δεν θα μπορούσε να

λαμβάνεται υπόψη από την Αρχή για την παρούσα υπόθεση και να προσάπτεται στους Πελάτες μας, καθώς οι Παραπονούμενοι επέλεξαν να δημοσιοποιήσουν την ιστορία τους πολύ πριν την μετάδοση της σειράς από τους Πελάτες μας και άρα επέτρεψαν στον άμεσο περίγυρο τους να λάβουν γνώση της και να σχηματίσουν την οποιαδήποτε άποψη και αντίδραση επί αυτής, πολύ πριν την προβολή του Επεισοδίου και όχι ως αποτέλεσμα αυτής», η Αρχή διευκρινίζει ότι οι παραπονούμενοι έλαβαν μέρος, εξιστορώντας τα προσωπικά τους βιώματα σε ένα σχολικό ντοκιμαντέρ μαθητών της Γ΄ Γυμνασίου και συγκεκριμένα του Γυμνασίου Αγλαντζιάς, στο πλαίσιο του προγράμματος «Καταγράφουμε τη Μνήμη – Παραγωγή ντοκιμαντέρ από μαθητές και μαθήτριες» που διοργανώνει το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. Σε καμία περίπτωση η συμμετοχή σε ένα τέτοιο ντοκιμαντέρ δεν εξυπακούει χρηματισμό ή πώληση της ιστορίας των συμμετεχόντων για να αποκτήσουν οικονομικό όφελος και αναγνώριση και επομένως είναι άνευ ουσίας η οποιαδήποτε σύγκριση της συμμετοχής στο σχολικό ντοκιμαντέρ για ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των μαθητών για τα γεγονότα του 1974 με τη συμμετοχή σε μια εμπορική τηλεοπτική σειρά της εμβέλειας, του προϋπολογισμού και των διαφημίσεων, όπως αυτής της σειράς «Famagusta».

Τέλος, η Αρχή επιθυμεί να τονίσει για ακόμα μια φορά, ως η ταυτάριθμη απόφασή της ημερομ. 18.12.2024, ότι η αναπαραγωγή και προβολή των προσωπικών και οικογενειακών βιωμάτων των κ.κ. Γιώργου Γαλήνη και Γαβριήλ Χρυσοστόμου χωρίς τη συγκατάθεσή τους και μάλιστα με τη μετάδοση τόσο προσωπικών και ιδιωτικών πληροφοριών για τους ίδιους, ήτοι πώς γεννήθηκαν, πώς μεγάλωσαν, τι ένιωθαν, τις ιδιωτικές συνομιλίες που είχαν με δικά τους πρόσωπα, πώς δολοφονήθηκαν οι πατεράδες τους, πώς οι ίδιοι βίωσαν την ανεύρεση των οστών τους είναι εκτός ορίων της ελευθερίας της έκφρασης και αποτελεί καταπάτηση των δικαιωμάτων τους. Επιπλέον, η ενέργεια του οργανισμού να προβάλλει και σκηνές αναπαραστάσεων των φόνων των πατεράδων των κ.κ. Γαλήνη και Χρυσοστόμου, υποβάλλοντάς τους, πέραν των όσων βίωσαν, σε νέα δοκιμασία, αυτό είναι απολύτως καταδικαστέο.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων του οργανισμού, όπως

έχουν εκφρασθεί από τους Δικηγόρους του στην επιστολή τους ημερομ. 28.2.2025, ως επίσης τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **18.2.2024**, κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(ε)** (υποστοιχείο **1**) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) **το διοικητικό πρόστιμο των €3.500.**
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21(3)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€3.500** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΡΟΝΑ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΚΠ